

Skattefrågor i budgetpropositionen

Till finansutskottet

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker de förslag som regeringen lägger fram och har inte någon erinran mot de bedömningar som regeringen redovisar.

Inför inkomståret 2001 utformas inkomstbeskattningen på följande sätt. Grundavdraget höjs till 10 000 kr, pensionärernas särskilda grundavdrag höjs med 1 200 kr för ensamstående och 1 100 kr för gifta, låginkomsttagarnas skattereduktion om 1 320 kr behålls och kompensationen för den allmänna pensionsavgiften höjs till 50 %. I syfte att sänka andelen som betalar statlig inkomstskatt till 16 % sätts gränsen för uttag av statlig inkomstskatt vid en taxerad inkomst på 271 500 kr. Gränsen för uttag av 25 % statlig inkomstskatt sätts vid en taxerad inkomst om 411 100 kr. Avdraget för kostnader för resor med egen bil mellan bostad och arbetsplats, i tjänsten och i näringsverksamhet höjs från 15 till 16 kr per mil. Avdragen för resor med förmånsbil höjs med 1 krona.

Fastighetsskatten sänks för att begränsa effekten när taxeringsvärdet återställs vid årsskiftet. Den 1 januari 2001 sänks fastighetsskatten till 1,2 % för småhus och till 0,7 % för hyreshusens bostadsdel. Ett arbete pågår som syftar till att riksdagen under våren 2001 skall kunna föreläggas en begränsningsregel för fastighetsskatten. Inriktningen är att denna regel skall tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2001. Regeringen aviserar också en höjning av fribeloppen inom förmögenhetsbeskattningen till 1 000 000 kr för ensamstående och till 1 500 000 kr för sambeskattade par. En möjlighet att använda det lägsta av 1999 och 2000 års taxeringsvärden vid värdering av bostadsdelen i hyreshus vid 2001 års förmögenhetstaxering införs. Som ett led i finansieringen av dessa åtgärder höjs den skattepliktiga delen av vinsten vid försäljning av privatbostadsfastigheter och privatbostadsrätter från hälften till två tredjedelar.

Koldioxidskatten höjs från 37 öre per kg till 53 öre per kg. Samtidigt sänks energiskatten för att begränsa höjningen av punktskatteuttaget enligt följande. Punktskatten på eldningsolja stiger från 1 801 kr till 2 215 kr per kbm med motsvarande förändring av skatten på naturgas, gasol, kol etc. Punktskatten

på diesel höjs från 2 922 kr per kbm till 3 039 kr per kbm (miljöklass 1). Punktskatten på bensin stiger från 4,47 kr till 4,50 kr per liter (miljöklass 1), vilket motsvarar en beräknad indexuppräkning. När det gäller el höjs punktskatten med 1,9 öre per kWh. För hushåll i allmänhet uppgår punktskatten på el härfter till 18,1 öre per kWh. Skattebelastningen för tillverkningsindustrin samt jordbruks-, skogsbruks- och vattennäringarna hålls oförändrad genom att koldioxidskattelättnaden höjs från 50 % till 65 % av koldioxidskatteuttaget.

Mervärdesskatten för personbefordran sänks från 12 % till 6 % för att balansera den kostnadsökning som den höjda dieselskatten kan leda till för kollektivtrafiken och annan yrkesmässig personbefordran.

Fordonsskatten för dieseldrivna personbilar av 1993 års modell och äldre höjs till den nivå som gäller för övriga dieseldrivna personbilar fr.o.m. den 1 januari 2001. Den återstående försäljningsskatten på lätta lastbilar och bussar samt motorcyklar avskaffas med verkan fr.o.m. den 20 september 2000.

I övrigt tillstyrks ändringar som rör beskattningen av nordiska sjömän enligt det nordiska dubbelbeskattningsavtalet, indexeringen av energi- och koldioxidskattesatserna, kalk- och cementindustrins koldioxidskatteuttag och privatinförsel av alkoholdrycker.

Utskottet föreslår vissa justeringar i lagtexten. Bl.a. korrigeras lagtexten så att höjningen av koldioxidskatten inte slår igenom på naturgas och gasol som används som drivmedel.

Utskottet tillstyrker regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för budgetåret 2001. Utöver de förslag och bedömningar som redovisats ingår här bl.a. differentierade vägavgifter för tunga fordon, sänkt mervärdesskatt på tillträde till djurparker, särskild skatt för utländska nyckelpersoner och ett särskilt s.k. yrkesfiskaravdrag.

När det gäller statsbudgetens utgifter behandlar utskottet utgiftsramen för utgiftsområde 3 Skatteförvaltning och uppbörd. Utskottet biträder regeringens förslag till utgiftsram för budgetåret 2001 och förslaget om preliminära utgiftsramar för budgetåren 2002–2003.

Utskottet avstyrker samtliga motioner.

Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet liberalerna har i avvikande meningar ställt sig bakom de egna budgetalternativen. Moderaterna, Kristdemokraterna och Folkpartiet har härvid begärt en högre utgiftsram för utgiftsområde 3 Skatteförvaltning och uppbörd.

Inledning

Finansutskottet har berett skatteutskottet tillfälle till yttrande över budgetpropositionen för år 2001 i vad avser den ekonomiska politiken och förslaget till statsbudget för budgetåret 2001, utgifternas fördelning på utgiftsområden och beräkningen av statsinkomster, låneramar jämte motioner.

Budgetpropositionen bygger på en överenskommelse mellan den socialdemokratiska regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, vilka står bakom riktlinjerna för den ekonomiska politiken, budgetpolitiken, utgiftstaken, tilläggsbudgeten för 2000, anslagen för 2001 och de nu föreslagna skatteförändringarna. Samarbetet berör fem områden – ekonomi, sysselsättning, rättvisa, jämställdhet och miljö – och innefattar både konkreta förslag och åtaganden inför framtiden.

Utskottet behandlar i det följande dels de förslag på skatteområdet som regeringen, Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet lägger fram (rubriken Statsbudgetens inkomster), dels de förslag om utgiftsramar för Skatteförvaltning och uppbörd under perioden 2001–2003 som ingår i budgetförslagen (rubriken Utgiftsramar).

STATSBUDGETENS INKOMSTER

Skattepolitikens inriktning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsförslag om inriktning av skattepolitiken som lagts fram av Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet liberalerna.

Budgetpropositionen

I propositionen anför regeringen att de starka offentliga finanserna gör att det finns ett utrymme för ytterligare skattesänkningar. Regeringen har år 2000 påbörjat en inkomstskattereform som innebär att de skattskyldiga i fyra steg kompenseras för effekterna av den allmänna pensionsavgiften. Fullt utbyggd innebär reformen att den skattskyldige kompenseras för hela den allmänna pensionsavgift som betalas för beskattningsåret. I reformen ingår också att antalet personer som betalar statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster minskas i syfte att nå en andel på 15 %. Takten i genomförandet av reformen beror enligt vad regeringen anför på det ekonomiska läget efter en sammanvägning av olika angelägna resursanspråk. När det gäller inkomståret 2001 bedömer regeringen nu att det finns ekonomiskt utrymme för att genomföra ytterligare en fjärdedel av reformen. Dessutom föreslås en höjning av reseavdraget till 16 kr per mil.

Regeringen anför vidare att fastighetspriserna har ökat på många håll i Sverige. År 2001 kommer taxeringsvärdena att stiga kraftigt i de områden där priserna har stigit som mest. Om inga åtgärder vidtas kommer statens intäkter till följd av detta att öka med ca 10 miljarder kronor nästa år. Regeringen föreslår att dessa skatteintäkter används för att sänka skattesatsen på småhus från 1,5 till 1,2 procent och skattesatsen på hyreshus från 1,2 till 0,7 procent av taxeringsvärdet. Samtidigt aviseras ett förslag om höjt fribelopp i förmögenhetsskatten till 1 miljon kronor för ensamstående och 1,5 miljoner kronor för sambeskattade par. För att undvika att personer med låga inkomster betalar för stor andel av sin inkomst i fastighetsskatt har regeringen inlett ett arbete som syftar till att presentera ett förslag till en begränsningsregel för fastighetsskatten. Regeringen föreslår även att skatten vid försäljning av privatbostäder höjs från 15 till 20 %. När det gäller fastighetsbeskattningen på längre sikt avser regeringen att återkomma med anledning av Fastighetsbeskattningskommitténs och Fastighetstaxeringsutredningens betänkanden.

I propositionen redovisar regeringen vidare en strategi för en grön skatteväxling. Sverige skall, enligt vad regeringen anför, vara ett mönsterland för en ekologiskt hållbar utveckling. Målet är ett ekologiskt Sverige. Det främsta

syftet är att öka miljörelateringen av skattesystemet och härvid är en reformering av dagens energiskattesystem en central del. Den principskiss som presenterades i Skatteväxlingskommitténs betänkande utgör en utgångspunkt och innebär bl.a. en ökad tyngd för koldioxidskatten, en renodling av energiskattens fiskala karaktär, en höjning av koldioxidskatten och en särskild trafik- och miljöskattekomponent. Skattesänkningar för hushållen kan ske genom höjda grundavdrag som ger en fördelningspolitiskt acceptabel kompensation till både löntagare och pensionärer. För företag och offentlig sektor är en sänkning av arbetsgivaravgifterna en administrativt enkel metod att kompensera för de höjda energikostnaderna. Skatteväxlingskommitténs bedömning av utrymmet för ytterligare skatteväxling motsvarar i dag ett utrymme på ca 30 miljarder kronor under perioden 2001–2010.

För 2001 bedömer regeringen att utrymmet för en grön skatteväxling är drygt 3 miljarder kronor. Regeringen föreslår därför att koldioxidskatten, dieselskatten och elskatten höjs. Intäkterna används för att finansiera en sänkning av arbetsgivaravgiften samt en höjning av grundavdraget med 1 200 kr.

Inom miljöområdet föreslås en rad andra skatteförändringar. För att gynna kollektivtrafiken föreslås en halvering av mervärdesskatten på denna. Fordonsskatten för äldre dieseldrivna personbilar höjs samtidigt som försäljningsskatten på motorcyklar, lätta lastbilar och bussar tas bort.

När det gäller det fortsatta arbetet med skatteväxling bedömer regeringen att ytterligare utredningar behöver genomföras. Dessa gäller utformningen av nedsättningen för tillverkningsindustrin och jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna, en ökad miljörelatering av vägtrafikbeskattningen och en översyn av övriga miljörelaterade skatter. Dessutom kommer fördjupade analyser att göras av alternativa ekonomiska styrmedel. Det gäller bland annat handel med utsläppskvoter och system för handel med förnybar el med hjälp av s.k. gröna certifikat.

Motionerna

Moderata samlingspartiet anför i motion Fi208 yrkandena 19 och 20 av Bo Lundgren m.fl. (m) att en omfattande inkomstskattereform bör genomföras med utgångspunkten att man skall kunna leva på sin lön. I det treårsperspektiv som budgeten omfattar bedömer motionärerna att utrymme kan skapas för följande åtgärder vad gäller inkomstskatten. Grundavdraget vid den kommunala beskattningen höjs. Höjningen utformas så att grundavdraget trappas upp från 10 000 till 34 000 kr vid en årsinkomst på 130 000 kr år 2001 och till 36 000 kr vid en årsinkomst på 130 000 kr åren 2002 och 2003. Över dessa nivåer sker en begränsad avtrappning av grundavdraget. Ett förvärvsavdrag på 8 %, 8 % och 10 % vid den kommunala beskattningen införs. Den statliga inkomstskatten sänks till 20 %, 18 % och 15 % och brytpunkten höjs till gränsen för uttag av egenavgifter. På längre sikt och senast år 2010 bör en mer omfattande skattereform genomföras. Grundavdraget höjs då till minst 50 000 kr för alla och förvärvsavdraget höjs till 20 % på inkomster upp till gränsen för uttag av egenavgiften. Den statliga inkomstskatten avvecklas

successivt. Reformen finansieras genom återhållsamhet med offentliga utgifter och ekonomisk tillväxt. Vidare anføres att företagande och tillväxt bör gynnas. Förmögenhetsskatten avvecklas för att stimulera sparande och ägande i Sverige och skatten på aktieutdelningar avskaffas för att inte svenskt ägande av svenska företag skall missgynnas relativt utländskt ägande. Kapitalinkomstbeskattningen sänks gradvis. Ny- och småföretagande underlättas genom avreglering och förenkling.

Kristdemokraterna anför i motionerna Fi209 yrkande 12 och Sk323 yrkande 2–7, 52 av Alf Svensson m.fl. (kd) att skattepolitiken skall bidra till full sysselsättning, stabil och uthållig tillväxt, rättvis fördelning, god miljö och hushållning med naturresurser och att skattereglerna samtidigt måste ha en bred acceptans och inte får leda till skatteundandraganden och bristande skattemoral. Inkomstskatterna bör sänkas så att alla kan leva på sin egen lön och få en ökad beslutanderätt över sina egna inkomster. Motionärerna föreslår att grundavdraget höjs till 20 000 kr, att skattereduktionen för låginkomsttagare fördubblas och att ett generellt förvärvsavdrag på 6,15 %, 8 % och 11,55 % införs 2001–2003. Det andra steget i den statliga inkomstskatteskalen slopas och arbetsgivaravgifterna sänks. De marginaleffekter som avtrappningen av nuvarande grundavdrag ger upphov till åtgärdas. Härtill kommer åtgärder i syfte att minska marginaleffekterna i bidrags- och socialförsäkringssystemen. Motionärerna anför vidare att om Sverige långsiktigt skall vara ett land för företagande, investeringar och tillväxt, går det inte att ha kvar skatter som gör att kapital, företag och kompetens har starka incitament att lämna landet. Målet på medellång sikt bör vara att nå ner till den genomsnittliga skattekvoten inom EU. Det är också viktigt att övergå till majoritetsbeslut inom EU när det gäller minimiavgifter på miljöområdet. Ett högt skattetryck med krångliga regler riskerar enligt motionärerna att gröpa ur skattemoralen. Skattenivåerna och reglerna måste ändras så att incitamentet till svartarbete minskar. Kontrollen av de medborgargrupper som parallellt uppbär stöd/bidrag och arbetar svart måste också öka. Med en ökad skattekontroll och förstärkt tullbevakning beräknar motionärerna att skatteintäkterna ökar med 210 miljoner kronor år 2001 och därefter med åtminstone 420 miljoner kronor per år.

Centerpartiet anför i motion Sk321 yrkande 1 av Lennart Daléus m.fl. (c) att den goda konjunkturen gör att det nu finns möjlighet att sänka skattetrycket och utgiftskvoten och ändå låta statens utgifter vara reellt oförändrade. Inriktningen bör vara att långsiktigt sänka skattetrycket och utgifternas andel av BNP ned till samma nivåer som i jämförbara OECD-länder. Syftet är att öka människors självbestämmande. Att kunna överblicka och påverka, att ha så stor kontroll som möjligt över sin egen tillvaro är en förutsättning för välbefinnande, kreativitet, trygghet och livskvalitet. En inkomstskattereform genomförs stegvis under perioden 2001 till 2003. Ambitionen är att göra skattesystemet enkelt och överskådligt samt att sänka skatten och minska marginaleffekterna för framför allt låg- och medelinkomsttagare. Grundavdra-

get höjs till 15 000 kr år 2001 och till 20 000 kr år 2002. Någon upptrappning eller nedtrappning av grundavdraget genomförs inte för att undvika negativa margineffekter. En riktad skattereduktion på 5 400 kr till låginkomstagare genomförs år 2001. Skattereduktionen ges enbart på arbetsinkomster för att stimulera till arbete och företagande. Den riktade skattereduktionen höjs till 9 600 kr åren 2002 och 2003. År 2003 ersätts grundavdraget med en rak skattereduktion på 10 000 kr. Denna skattereduktion skall komma alla till del, oavsett om inkomsten kommer från lön, företagsinkomst, a-kassa, sjukpenning eller pension. Motionärerna anför vidare att skatterna måste upplevas som rättvisa av medborgarna och ge förutsättningar för en positiv utveckling i samhället. Verksamheter som påverkar miljön skall inte vältra över miljö- och hälsorelaterade kostnader på samhället. Principen om att förorenaren betalar skall gälla. Med en skattepolitik som stöd för miljö- och energipolitiken kan Sverige enligt motionärerna genomgå en strukturomvandling som leder till ett modernt land med avancerad teknik som svarar upp mot miljöns krav.

Folkpartiet liberalerna anför i motionerna Fi211 yrkandena 26 och 27 och Sk324 yrkande 1 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) att dagens svenska skattetryck måste sänkas eftersom det inte är förenligt med en dynamisk och växande ekonomi. Skattepolitiken 2001–2003 bör inriktas på sänkt skatt på arbete och risksparande. Skatteförändringarna bör koncentreras på de för tillväxt och jobb mest skadliga inslagen, nämligen marginalsatserna. Det sista steget i den statliga inkomstskatteskalen bör avskaffas och gränsen för uttag av statlig inkomstskatt bör höjas upp till gränsen för uttag av egenavgifter. Avtrappningen av grundavdraget bör avskaffas successivt för att undvika margineffekter i medelinkomstlägen. En skattereduktion på 3 000 kr för alla bör införas. Med dessa åtgärder uppnås att de flesta betalar 30 % i skatt och att de med höga inkomster betalar 50 %. För att betona att barnstödet skall innebära att hänsyn i beskattningen tas till den extra försörjningsbörda föräldrar har, vill motionärerna att utökningen av barnstödet sker i form av skattereduktion. Utöver växling av bostadsbidrag och barnbidragshöjning avsätts 500 kr per barn och år så att skattereduktionen per barn uppgår till 2 000 kr per år. Under innevarande mandatperiod skall skattetrycket klart understiga 50 %. På längre sikt bör ytterligare sänkta inkomstskatter genomföras i former som uppmuntar ökat arbetsutbud, utbildning och risktagande. Den statliga skattens nivåer och omfattning ingår i ett sådant övervägande och skattereduktioner och sänkta kommunalskatter är bra tekniker. Barnfamiljernas margineffekter skall vidare minskas genom generella barnavdrag som växlas mot minskade bostadsbidrag och enhetliga barnomsorgstaxor.

En kraftig skattereduktion på hushållsnära tjänster bör införas och beskattningen av personaloptioner bör ses över. Förmögenhetsskatten och skatten på aktievinster och -utdelningar avskaffas successivt inom de närmaste åren. Fastighetsskatten avskaffas och fastighetsbeskattningen utformas likvärdigt mellan boendeformer och kapitalplaceringar, med bibehållen avdragsrätt för räntor. En sänkning av kapitalskattesatsen bör framöver kombineras med det internationella arbetet mot illojal skattekonkurrens. Skatteharmonisering i

form av gemensamma beslut om skattenivåer avvisas. Sverige bör långsiktigt hamna på en mervärdesskattenivå som är närmare våra grannländers och som kan tillämpas mer generellt.

Ekonomiska styrmedel är enligt motionärerna bra i miljöpolitiken och de förespråkar att s.k. grön skatteväxling tillämpas. Under senare delen av 90-talet har dock miljöskatterna höjts kraftigt, utan motsvarande sänkning av skatten på arbete. Den viktigaste gröna skattefrågan är – av miljöskäl – en gemensam koldioxidbeskattning inom EU.

Utskottets ställningstagande

Enligt skatteutskottets mening är det, av fördelningspolitiska skäl och för att främja arbetsmarknadsdeltagande och utbildning, angeläget att på sikt eliminera de effekter som den allmänna pensionsavgiften har. Även om det rör sig om en avgift som till betydande del har sin motsvarighet i förmåner inom pensionssystemet uppfattas den av många som en skatt och bidrar till att höja den synliga marginalsikten och genomsnittssikten. Den har härvid en fördelningsprofil som särskilt drabbar låg- och medelinkomsttagarna. Utskottet har därför ingen erinran mot regeringens planer på att ta ytterligare steg mot en fullständig kompensation för avgiften i den takt som ekonomin medger det.

I de budgetalternativ som redovisas av oppositionspartierna föreslås förhållandevis långtgående förändringar i den skatteskala som beslutades under skattereformen och som därefter kompletterades med ett sista steg som en fördelningspolitisk korrigering. I samtliga alternativ ersätts regeringens förslag om en kompensation för den allmänna pensionsavgiften med långtgående skattesänkningar som medför att den skatteprofil som utvecklats på grundval av skattereformen frångås. Utskottet är inte berett att tillstyrka en sådan inriktning.

När det gäller beskattningen av fastigheter har Fastighetsbeskattningskommittén och Fastighetstaxeringsutredningen i sina betänkanden lämnat förslag om olika förändringar. Förslagen gäller den framtida beskattningen av bostadsrätter, en parallell avveckling av fastighetsskatt och räntebidrag för hyreshus, ett avskaffande av den årliga omräkningen, etc. Vidare finns ett förslag som innebär att miljöinvesteringar inte skall påverka taxeringsvärdet under de första tio åren. Utskottet anser att regeringens fortsatta beredning av dessa betänkanden bör avvaktas innan ställning tas till frågor som berör fastighetsbeskattningens framtida utformning.

En strategi för en grön skatteväxling redovisas av regeringen och skall under de kommande tio åren ge utrymme för en skatteväxling på i storleksordningen 30 miljarder kronor. Höjda skatter på energi och miljöfarliga utsläpp växlas mot sänkt skatt på arbete. En reformering av dagens energiskattesystem genomförs med Skatteväxlingskommitténs principskiss som utgångspunkt och innebär bl.a. en successiv höjning av koldioxidskatten. Härtill kommer en rad ytterligare åtgärder för att öka miljörelateringen inom skattesystemet. Skatten på arbete sänks genom att grundavdraget höjs och

företag och offentlig sektor kompenseras för de ökade energikostnaderna genom sänkta arbetsgivaravgifter. Dessutom kommer fördjupade analyser att göras av alternativa ekonomiska styrmedel. Det gäller bland annat handel med utsläppskvoter och system för handel med förnybar el med hjälp av s.k. gröna certifikat. Utskottet har inte någon erinran mot den strategi för en skatteväxling som redovisas och tillstyrker också i det följande att ett första steg tas redan år 2001 genom en skatteväxling som omfattar närmare 3 miljarder kronor.

Med det anförda ställer sig utskottet bakom den av regeringen förordade inriktningen av skattepolitiken.

I det följande går utskottet närmare in på de skatteförslag som läggs fram i de olika budgetalternativen.

Fysiska personers inkomster

Inkomstskatten för år 2001

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en höjning av grundavdraget och det särskilda grundavdraget, en kompensation på 50 % för den allmänna pensionsavgiften, en förlängning av skattereduktionen på 1 320 kr för låginkomsttagare och en justering av gränsen för uttag av statlig inkomstskatt i syfte att minska andelen skattskyldiga som betalar statlig inkomstskatt till 16 %.

Budgetpropositionen

I propositionen föreslår regeringen att skattereduktionen för den allmänna pensionsavgiften höjs från 25 % till 50 % inkomståret 2001, att avdraget för den allmänna pensionsavgiften reduceras i motsvarande mån och att skiktgränserna justeras för den minskade avdragsrätten. Grundavdraget höjs till 27 % av prisbasbeloppet och avrundas i fortsättningen uppåt. Det särskilda grundavdraget höjs med 2,7 % av prisbasbeloppet för gift skattskyldig och med 3 % av prisbasbeloppet för annan skattskyldig. Den tillfälliga skattereduktion som gäller år 2000 förlängs att gälla även år 2001. Slutligen föreslås att gränsen för uttag av statlig inkomstskatt höjs så att andelen skattskyldiga som betalar statlig inkomstskatt reduceras till 16 %. Härefter uppgår den nedre skiktgränsen vid uttag av statlig inkomstskatt till 252 000 kr och den övre skiktgränsen till 390 400 kr. Räknat i taxerad inkomst – dvs. före grundavdrag och avdrag för pensionsavgift – blir beloppen i stället 271 500 kr respektive 411 100 kr.

Regeringen anför att det bedöms vara möjligt att genomföra ytterligare en fjärdedel av den reform som påbörjades år 2000 och som syftar till att eliminera den effekt på genomsnittsskatten och medelskatten som den allmänna

pensionsavgiften har. Vidare är det enligt vad regeringen anför angeläget att justera den nedre skiktgränsen så att andelen som betalar statlig inkomstskatt på sikt begränsas till 15 % av de skattskyldiga med förvärvsinkomster.

Höjningen av grundavdraget och det särskilda grundavdraget utgör ett led i den skatteväxling som regeringen föreslår. Grundavdraget höjs med 1 200 kr för alla och avrundas i fortsättningen uppåt. För att i viss mån kompensera pensionärerna för de höjda skatter som skatteväxlingen för med sig föreslår regeringen också att det särskilda grundavdraget höjs med 1 200 kr för ensamstående folkpensionär och med 1 100 kr för gift folkpensionär.

Skattereduktionen för låginkomsttagare infördes år 1999 i avvaktan på en större skattereform. För att ge ett tillfredsställande fördelningspolitiskt utfall av de samlade regeländringarna år 2000 bibehölls reduktionen även inkomståret 2000. Eftersom ytterligare arbete krävs för att hitta en alternativ metod att åstadkomma ett likvärdigt resultat föreslår regeringen att skattereduktionen för låginkomsttagare förlängs ytterligare ett år.

Motionerna

Moderata samlingspartiet hemställer i motionerna Sk319 yrkandena 1–6 och N385 yrkande 8 av Bo Lundgren m.fl. (m) och motion Sk313 yrkande 2 delvis, 3–7 och 12–20 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) om avslag på regeringens förslag. För inkomståret 2001 föreslår motionärerna att ett kommunalt grundavdrag införs. Avdraget börjar vid 10 000 kr och trappas upp så att det når nivån 34 000 kr vid en inkomst på 135 000 kr, för att därefter trappas ner till 24 000 kr vid en inkomst på 230 000 kr. Brytpunkten i den statliga inkomstskatteskalen höjs till taket för uttag av allmän pensionsavgift, och det sista steget i inkomstskatteskalen slopas. Vidare införs ett kommunalt förvärvsavdrag på 8 %. Härtill kommer ett kommunalt grundavdrag på 12 000 kr per barn upp till 16 år och att arbetsskadelivränta inte skall reducera pensionärernas särskilda grundavdrag. För efterföljande år innebär detta alternativ att grundavdraget och förvärvsavdraget höjs ytterligare och att den statliga inkomstskatten gradvis avskaffas. År 2002 införs ett avdrag för styrkta barnomsorgskostnader.

Kristdemokraterna föreslår i motion Sk323 yrkandena 8–12, 14, 15, 54 och 55 av Alf Svensson m.fl. (kd) en alternativ utformning av inkomstbeskattningen år 2001. Grundavdraget höjs till 20 000 kr i alla inkomstlagen och skattereduktionen för låginkomsttagare fördubblas till 2 640 kr. Ett generellt förvärvsavdrag på 6,15 % införs, och det sista steget i inkomstskatteskalen slopas. Motionärerna avsätter också 25 kr per barn och månad för en ytterligare skattesänkning för barnfamiljerna. De följande åren höjs förvärvsavdraget liksom avsättningen för skattesänkningar till barnfamiljerna. År 2002 införs ett avdrag för styrkta barnomsorgskostnader.

Centerpartiet föreslår i motion Sk321 yrkandena 2–6 av Lennart Daléus m.fl. (c) att regeringens compensation för den allmänna pensionsavgiften avvisas och att grundavdraget höjs till 15 000 kr i alla inkomstlagen. Vidare föreslås

att regeringens skattereduktion för låginkomsttagare ersätts med en skattereduktion på 5 400 kr som endast ges för låga arbetsinkomster. Reduktionen fasas in med 6 % av överskjutande inkomst upp till 90 000 kr och fasas sedan ut med 3 % över 130 000 kr. För senare år innebär alternativet att grundavdraget först höjs och sedan avlöses av en skattereduktion på 10 000 kr för alla och att skattereduktionen för låga arbetsinkomster höjs till 9 600 kr. År 2002 införs ett avdrag för styrkta barnomsorgskostnader.

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Sk324 yrkandena 2–5 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) att brytpunkten höjs till gränsen för uttaget av allmän pensionsavgift och att det sista steget i inkomstkatteskalen slopas. Avtrappningen av grundavdraget över ca 110 000 kr avskaffas successivt. Vidare införs en skattereduktion på 3 000 kr för alla. Motionärerna föreslår vidare i motion Sf308 yrkande 1 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) att alla höjningar av det generella barnstödet skall ske i form av skattesänkningar.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det positivt att den goda ekonomin nu tillåter att inkomstbeskattningen successivt återställs till en profil som motsvarar det läge som råder när huvuddelen av de skattskyldiga endast betalar kommunal inkomstskatt och en andel kring 15 % också betalar statlig inkomstskatt. Den extra belastningen av den allmänna pensionsavgiften innebär en besvärande avvikelse från denna profil för skattskyldiga med arbetsinkomst och avvikelsen är särskilt kännbar för skattskyldiga med låga arbetsinkomster. I likhet med regeringen anser utskottet att det är angeläget att korrigera denna avvikelse och utskottet har därför ingen invändning mot regeringens förslag i denna del.

Vidare ingår det en höjning av grundavdraget och det särskilda grundavdraget i regeringens förslag. Denna höjning möjliggörs genom att ett ytterligare steg nu tas inom ramen för den strategi för en grön skatteväxling som redovisas av regeringen, och den finansieras genom de förslag om ändringar i beskattningen av energi som behandlas i ärendet. Utskottet kan för sin del tillstyrka att denna skatteväxling genomförs och har därför inte heller någon invändning mot regeringens förslag i denna del.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag. Härav följer att utskottet inte är berett att tillstyrka något av de alternativa förslagen, och utskottet avstyrker därför de aktuella motionsyrkandena.

Utökade reseavdrag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en höjning av reseavdraget från 15 till 16 kr, avdraget för resor med bensindrivna förmånsbil från 8 till 9 kr och avdraget för resor med dieseldrivna förmånsbil från 5 till 6 kr. Riksdagen avslår motionsyrkandena.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att det avdragsgilla beloppet för kostnader för resor med egen bil mellan bostad och arbetsplats, för resor i tjänsten och i näringsverksamhet höjs från 15 kronor per mil till 16 kronor per mil. Avdraget för resor med förmånsbilar höjs från 8 kronor till 9 kronor (från 5 kronor till 6 kronor för dieseldrivna förmånsbilar). De nya reglerna föreslås gälla första gången vid 2002 års taxering.

Regeringen gör bedömningen att den senaste tidens bensinprisuppgång ligger inom ramen för nuvarande avdragsbelopp på 15 kronor. Emellertid anser regeringen att det för att stimulera rörligheten på arbetsmarknaden är motiverat att höja det avdragsgilla beloppet från 15 kronor till 16 kronor. Till skillnad från den höjning som genomfördes 1998 anser regeringen att det nu finns offentligfinansiellt utrymme för att höja avdragsbeloppet utan att samtidigt höja beloppsgränsen för den ej avdragsgilla delen av resekostnaderna ytterligare.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motionerna N385 yrkande 7 av Bo Lundgren m.fl. (m) och Sk313 yrkandena 21 och 22 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att reseavdraget i stället höjs till 20 kr per mil och att avdraget för förmånsbilar höjs till 10 kr per mil (7 kr för dieseldrivna bilar).

Kristdemokraterna föreslår i motion Sk323 yrkande 13 av Alf Svensson m.fl. (kd) att gränsen för reseavdrag sänks från 7 000 kr till 5 000 kr som ett stöd till boende i glesbygd.

Centerpartiet förelår i motion Sk321 yrkandena 7 och 8 av Lennart Daléus m.fl. (c) att reseavdraget höjs till 20 kr per mil och att resor till och från barnomsorg inkluderas i reseavdraget.

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Sk324 yrkande 6 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) att avdrag för resor till och från arbetet bör inkludera hämtning och lämning av barn vid barnomsorg.

Utskottets ställningstagande

Avdraget för kostnader för resor med egen bil ändrades så sent som 1998 och det fastställdes då med en marginal för att beloppet skulle kvarstå under ett antal år, och det finns inte nu någon anledning att genomföra en justering av

beloppet på grund av bensinprisutvecklingen. Däremot finns det skäl att söka bidra till en ökad rörlighet på arbetsmarknaden genom en höjning av detta avdrag.

Gränsen för ej avdragsgilla resor går i dag vid 7 000 kr, och regeringen gör bedömningen att det finns utrymme för att bibehålla denna oförändrad. När det gäller förslagen om en sänkning av denna gräns är detta enligt utskottet också av andra skäl än finansiella mindre lämpligt. Avdragsgränsen har också en praktisk betydelse genom att den bidrar till att förenkla taxeringsarbetet. Utskottet anser inte att det finns skäl att nu sänka denna gräns.

När det gäller förslagen om en möjlighet att räkna in den extra tiden för att lämna barn på dagis finns det enligt utskottets mening skäl att hålla gränsdragningen kring dagens avdragsrätt för resor till och från arbetet så enkel och lättillämpad som möjligt. Att låta skattemyndigheterna beakta resan för inlämning och hämtning av barn på dagis när tidsvinsten beräknas skulle komplicera de bedömningar som måste göras i dessa fall. Härtill kommer att fördelningspolitiska invändningar kan riktas mot åtgärder som innebär att endast vissa barnfamiljer erbjuds en avdragsrätt för en del av sina levnads-kostnader. Om syftet är att förbättra barnfamiljernas ekonomiska situation bör andra lösningar användas, t.ex. förbättringar av de olika stöd som i dag går direkt till barnfamiljerna.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker de nu aktuella motionsyrkandena.

Pensionssparande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en utvidgad avdragsrätt för pensionssparande.

Gällande bestämmelser

Möjligheten att göra avdrag för premie för makes pensionsförsäkring slopades 1973 som ett led i 1970 års särbeskattningsreform. Härigenom hindrades ett utnyttjande av makars skilda marginalsattesatser.

Som ett led i finansieringen av EU-medlemskapet begränsades det allmänna avdragsutrymmet för privata pensionsförsäkringspremier och insättningar på pensionssparkonton till ett halvt basbelopp fr.o.m. den 8 april 1995. Avdragsutrymmet för den som har pensionsrätt i anställning minskades till 5 % av inkomsten mellan tio och tjugo basbelopp (prop. 1994/95:203, bet. 1994/95:SkU28).

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Sk313 yrkande 31 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att avdraget för premie för pensionsförsäkring höjs till 1 prisbasbelopp.

Även *Kristdemokraterna* föreslår i motion Sk323 yrkande 43 av Alf Svensson m.fl. (kd) att avdragsrätten för pensionssparande höjs till 1 prisbasbelopp.

Folkpartiet liberalerna anför i motion Sk324 yrkande 10 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) att en metod att förbättra den enskildes möjligheter att förnya sitt kunnande är att vidga möjligheterna till avdragsgillt pensionssparande till 1 prisbasbelopp och tillåta att medlen används för studier som höjer kompetensen.

Utskottets ställningstagande

Förslagen om en höjning av avdraget för eget pensionssparande kräver finansiering och avstyrks därför av utskottet.

När det gäller enskildas möjlighet att förnya sitt kunnande har riksdagen redan avsatt medel för en stimulans för individuell kompetensutveckling i arbetslivet, och det pågår ett arbete som syftar till att klargöra hur stimulansen bör vara utformad. Ett principförslag har avlämnats i maj 2000 (SOU 2000:51) och innebär att alla löntagare och företagare skall ha möjlighet att med en statlig skattesubvention, i form av uppskjuten beskattning, spara på ett eget kompetenskonto för sin framtida kompetensutveckling. Arbetsgivare som vill medverka skall ha möjlighet att avsätta medel till individens konto. Individen bestämmer dock själv till vilken typ av utbildning medlen skall användas. När pengarna tas ut från kontot beskattas de som inkomst och därutöver utfaller en extra skattesubvention i form av en kompetenspremie. Utredaren väntas lämna ett slutbetänkande i januari 2001. Det framgår av vad regeringen anför i budgetpropositionen att systemet avses träda i kraft senast år 2002.

Med det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandena.

Yrkesfiskare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om ett tillkännagivande till regeringen om vikten av ett skyndsamt förslag om ett yrkesfiskaravdrag.

Bakgrund

Utredningen (Jo 1998:05) om konkurrenssituationen för det svenska yrkesfisket lade i januari 1999 fram betänkandet Yrkesfiskets konkurrenssituation (SOU 1999:3). Utredningen föreslår att det nu gällande avdraget för ökade levnadskostnader vid fiske ersätts av ett nytt avdrag benämnt yrkesfiskaravdrag. Vidare lägger utredningen fram förslag på metoder för att möjliggöra resultatutjämning vid fartygsbyte. Betänkandet har remissbehandlats. Ärendet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Budgetpropositionen

I propositionen anför regeringen att ett förslag om ett särskilt s.k. yrkesfiskaravdrag kommer att läggas under hösten. Förslaget syftar till att förbättra det svenska yrkesfiskets konkurrenssituation. Regeringen har avsatt en offentligfinansiell ram om 20 miljoner kronor som skall motsvara den tillkommande budgetförsvagning som följer av att det nya avdraget ersätter det nuvarande, mer begränsade avdraget för yrkesfiskares ökade levnadskostnader. Ett yrkesfiskaravdrag kräver utöver Lagrådets granskning godkännande från EG-kommissionen enligt statsstödsreglerna. Regeringen bedömer likväl att de nya reglerna skall kunna tillämpas inkomståret 2001.

Motionerna

I flera motioner från *Moderata samlingspartiet*, *Kristdemokraterna* och *Centerpartiet* begärs tillkännagivanden om vikten av att regeringen skyndsamt lägger fram förslag om ett yrkesfiskaravdrag som innebär att det svenska fisket får konkurrensvillkor som är jämbördiga med villkoren i konkurrentländerna. Sådana yrkanden framställs i motionerna Sk314 av Kent Olsson (m), Sk323 yrkande 34 av Alf Svensson m.fl. (kd), MJ243 yrkande 16 av Alf Svensson m.fl. och MJ418 yrkande 9 av Åsa Torstensson m.fl. (c).

Utskottets ställningstagande

Som framgår av vad regeringen anför kommer ett förslag om ett yrkesfiskaravdrag att läggas fram under hösten. Utskottet ser inte någon anledning till ytterligare tillkännagivanden till regeringen i denna fråga och avstyrker därför motionsyrkandena.

Hushållsnära tjänster

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en skattereduktion för hushållsnära tjänster.

Gällande bestämmelser

Frågor om särskilda skatteregler för tjänstesektorn har behandlats i Tjänsteutredningens betänkande Uppskattad sysselsättning (SOU 1994:43) och i Tjänstebeskattningsutredningens betänkande Skatter, tjänster och sysselsättning (SOU 1997:17).

Motionerna

Moderata samlingspartiet, *Kristdemokraterna*, *Centerpartiet* och *Folkpartiet liberalerna* föreslår i flera motioner att en skattereduktion för hushållsnära tjänster skall införas i enlighet med ett av partierna framställt gemensamt förslag. Förslaget innebär att en skattereduktion på 50 % införs för privatpersoners betalning av arbetskostnaden inklusive moms för hushållstjänster som

utförs i det egna hemmet, upp till 25 000 kr per år. Motionärerna anför att förslaget innebär att det vita priset halveras, direkt vid köpet, jämfört med dagens regler. Yrkanden med denna inriktning framställs i motion Fi208 yrkande 12 av Bo Lundgren m.fl. (m), Sk313 yrkande 43 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m), Sk323 yrkande 38 av Alf Svensson m.fl. (kd), Sk321 yrkande 23 av Lennart Daléus m.fl. (c), Sk324 yrkande 7 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) och Sf308 yrkande 10 av Lars Leijonborg m.fl. (fp).

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening skulle införandet av en särskild stimulans för tjänstesektorn i den form motionärerna föreslår innebära ett avsteg från de principer om en likformig och neutral beskattning som ligger till grund för skattereformen och som enligt utskottets mening bör gälla. Det är också kostsamt att genom stimulanser försöka skapa en tjänsteproduktion som kan konkurrera med hushållens egen tjänsteproduktion. Risken är att effekterna på sysselsättningen blir mycket små eller inga alls samtidigt som kostnaderna blir stora. De erfarenheter som man har gjort i Danmark talar för en sådan utgång.

Vidare skulle en stimulans av denna typ leda till gränsdragningsproblem och ge upphov till svårkontrollerade gråzoner.

Utskottet är med hänsyn till det anförda inte berett att tillstyrka förslagen om en skattereduktion för hushållsnära tjänster och avstyrker därför motionsyrkandena.

Royalty

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om att royalty skall beskattas som inkomst av kapital respektive skattebefrias.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Sk313 yrkande 40 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att royaltyinkomster från uppfinningar och patent skall beskattas i inkomstslaget kapital fr.o.m. år 2001.

Kristdemokraterna föreslår i motion Sk323 yrkande 35 av Alf Svensson m.fl. (kd) att royalty på patent skattebefrias under de två första åren för att sedan beskattas i inkomstslaget kapital.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening bör det undvikas att införa särskilda skattestimulanser för viss typ av verksamhet. Förslag om skattefrihet under begränsad tid för royaltyinkomster har tidigare föreslagits av Innovationsutredningen (SOU 1993:84), men har inte ansetts vara aktuella att genomföra. Motionsförslag om skattelättnader för royalty och patenterade uppfinningar har vid upprepade tillfällen avslagits av riksdagen och senast under våren 2000 i bl.a. betän-

kande SkU14 Allmänna motioner om företags- och kapitalbeskattning. Utskottet avstyrker motionsyrkandena.

Kapitalvinstbeskattning av bostäder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen tillstyrker regeringens förslag om att den skattepliktiga delen av vinsten vid försäljning av privatbostadsfastigheter och privatbostadsrätter höjs från hälften till två tredjedelar av kapitalvinsten.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att den skattepliktiga delen av vinsten vid försäljning av privatbostadsfastigheter och privatbostadsrätter höjs från hälften till två tredjedelar av kapitalvinsten. Det innebär att skatten, som en andel av vinsten, höjs från 15 % till 20 %. Någon ändring föreslås inte när det gäller den avdragsgilla delen av en kapitalförlust, som därför även fortsättningsvis skall vara 50 %.

Regeringen anför att det finns skäl som talar för att tyngdpunkten i fördelningen av det totala skatteuttaget mellan fastighetsskatt och kapitalvinstbeskattning av privatbostäder bör förskjutas något mot ökad kapitalvinstskatt. Här för talar bl.a. de likviditets- och kostnadsproblem som fastighetsskatten medför för vissa hushåll. De förändringar som har föreslagits när det gäller fastighetsskattesatsen för småhus och bostadshyreshus bör dessutom finansieras inom bostadssektorn. Mot denna bakgrund anser regeringen att den skattepliktiga delen av vinsten vid avyttring av privatbostadsfastigheter och privatbostadsrätter bör höjas från hälften till två tredjedelar av kapitalvinsten. När det gäller förluster konstaterar regeringen att det finns en generell förlustkvotering i inkomstslaget kapital med 70 % och att en sådan kvotering skulle medföra att knappt 47 % (70 % av två tredjedelar) av en förlust skulle få dras av. Mot bakgrund härav föreslår regeringen ingen ändring av den avdragsgilla förlustandelen på 50 %. De nya bestämmelserna föreslås gälla fr.o.m. den 1 januari 2001.

Motionerna

Moderata samlingspartiet yrkar i motion Sk313 yrkande 2 delvis av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att regeringens förslag avslås.

Centerpartiet och Folkpartiet liberalerna räknar i sitt budgetalternativ med avslag på detta förslag.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening bidrar en höjning av den skattepliktiga andelen av kapitalvinsten vid försäljning av privatbostäder till att beskattningen av dessa vinster blir mer likformig med den löpande beskattningen av fastigheterna.

Utskottet har inte någon erinran mot förslaget och tillstyrker att det genomförs. Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Inkomst av kapital

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om slopad skatt på aktieutdelning, slopat noteringsvillkor i de s.k. lex Asea-reglerna, riskkapitalavdrag och sänkt skatt på personaloptioner.

Bakgrund

Frågan om s.k. enkelbeskattning och dess inverkan på företagsinvesteringarna har utretts av 1992 års företagsskatteutredning. Utredningen avvisade i betänkandet En lättnad i dubbelbeskattningen av mindre företags inkomster (SOU 1996:119) ett generellt slopande av dubbelbeskattningen som ett medel att förbättra villkoren för företagande.

Genom lagstiftning under hösten 1996 (prop. 1996/97:45, bet. 1996/97:SkU13), som har kompletterats under våren 1997 (prop. 1996/97:150, bet. 1996/97:FiU20), har riksdagen genomfört lättnader i beskattningen av utdelning och reavinst på aktier i onoterade företag fr.o.m. 1998 års taxering. Lättnaderna ersatte det riskkapitalavdrag som införts tidigare.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Sk313 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att skatten på aktieutdelning slopas den 1 januari 2001 (yrkande 39) och att noteringsvillkoret i de s.k. lex Asea-reglerna om uppskov med skatten på vissa aktieutdelningar skall slopas (yrkande 44). Motionärerna avsätter också medel för lättnad i beskattningen av personaloptioner.

Kristdemokraterna föreslår i motion Sk323 av Alf Svensson m.fl. (kd) att en skattereduktion (riskkapitalavdrag) införs för den som köper nyemitterade aktier i onoterade bolag upp till 100 000 kr fr.o.m år 2001 (yrkande 25). Även dessa motionärer föreslår att beskattningen av utdelning på aktier slopas (yrkande 39). Slutligen föreslås att beskattningen av personaloptioner sänks med 100 miljoner kronor år 2002 och därefter med 200 miljoner kronor (yrkande 47).

Folkpartiet liberalerna avsätter i sitt budgetalternativ medel för lättnad i beskattningen av personaloptioner.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening visar de utredningar som gjorts på området att en slopad skatt på aktieutdelningar inte är ett verksamt medel för att förbättra de större företagens villkor. Tillgången till en internationell kapitalmarknad gör

att beskattningen av sparande endast i begränsad omfattning inverkar på företagets investeringsbenägenhet.

För små och medelstora företag som inte i alla avseenden har tillgång till den internationella kapitalmarknaden kan emellertid inte bortses från att den personliga kapitalbeskattningen inverkar på avkastningskravet och därmed i viss mån fungerar som en skatt på företagets investeringar. I skattelagstiftningen har detta förhållande beaktats genom de särskilda lättnader som sedan 1997 gäller vid beskattningen av utdelningar och reavinster på onoterade aktier. Dessa skattelättnader ersatte ett tidigare riskkapitalavdrag.

Utskottet anser att en generell sänkning av skatten på ägarnas sparande i aktier inte är en effektiv metod för att förbättra villkoren för företagandet och avstyrker därför motionsyrkandena om slopad skatt på aktieutdelning och även förslaget om införande av ett riskkapitalavdrag.

När det gäller lex Asea-reglerna möjliggör dessa att en koncern omstruktureras genom att ett dotterbolag delas ut till ägarna. Under vissa villkor medges ägarna uppskov med beskattningen av en sådan utdelning, och skatt tas ut först när ägaren i sin tur avyttrar aktierna. Reglerna har senast omarbetats i anslutning till att en generell skatterättslig reglering av fusioner och fissioner infördes (prop. 1998/99:15, bet. 1998/99:SkU5). Härvid infördes bl.a. lättnader i det s.k. noteringsvillkoret som innebar att kravet på notering på A-listan ersattes med ett krav på marknadsnotering. Ett motionsyrkande om att noteringskravet skulle släppas helt avslogs av utskottet med hänvisning till att noteringen behövs när anskaffningsvärdet på aktierna i det utdelande bolaget skall fastställas och att avsaknaden av ett marknadsvärde antagligen skulle leda till praktiska problem med tillämpningen av dessa regler. Utskottet har inte ändrat uppfattning i denna fråga och avstyrker därför motionsyrkandet om ett slopande av noteringsvillkoret.

Slutligen tar utskottet upp frågan om skattelättnader för personaloptioner. Optionsprogrammen innebär ett visst mått av risktagande från såväl arbetstagarens som arbetsgivarens sida. I och med att parterna – genom avtalets konstruktion – har valt att skjuta upp beskattningen till en framtida tidpunkt är det svårt att förutse storleken på de skatte- respektive avgiftsinbetalningar som krävs när beskattningen väl utlöses. Om värdet är noll har den anställde gått miste om sin löneförmån. Är värdet stort kan skyldigheten att erlagga arbetsgivaravgifter bli betungande för arbetsgivaren. Enligt utskottets mening finns det inte något bärande skäl att beskatta lön i form av optioner efter förmånligare regler än de som gäller för andra löneförmåner. Det är bara inom vissa delar av arbetsmarknaden som den här typen av löneförmåner kan erhållas och det skulle enligt utskottets mening skapa en i det närmaste ohållbar situation om vissa grupper på detta sätt fick en förmånligare beskattning än andra grupper. Med det anförda avstyrker utskottet det aktuella motionsyrkandet.

Beskattning av sjömän

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en förlängning av den skattefrihet som gäller för svenska sjömän vid arbete på skepp i viss internationell trafik till 2002 års taxering.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att den särskilda övergångsbestämmelsen i artikel 31 punkt 3 i det nordiska skatteavtalet som gäller för i Sverige obegränsat skattskyldiga sjömän som uppbär ersättning för arbete ombord på danskt, färöiskt, finskt, isländskt eller norskt skepp i internationell trafik förlängs att gälla också vid 2002 års taxering och att Sverige avstår från att utnyttja den möjlighet till beskattning som artikel 26 punkt 2 i avtalet medger för ombordanställda vid 1999–2002 års taxeringar.

Regeringen anför att den översyn av fjärrsjöfarten och färjenäringens villkor som regeringen nyligen påbörjat bl.a. innefattar att formen för rederistödet – nettostöd eller bruttostöd – skall utredas och att den för svensk del gällande särskilda treåriga övergångsregeln därför bör utsträckas till att gälla ytterligare ett år, dvs. också vid 2002 års taxering. Vidare bör Sverige avstå från att utnyttja en s.k. subject to tax-regel under hela den period som övergångsregeln gäller.

Motionen

Centerpartiet hemställer i motion Sk321 yrkande 24 av Lennart Daléus m.fl. (c) att riksdagen fattar beslut om att införa ett nettostödsystem, befriat från inkomstskatt och sociala avgifter, för svensk sjöfart.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte funnit någon anledning till erinran mot regeringens förslag om en förlängning av övergångsreglerna om skattefrihet för svenska sjömän som arbetar ombord på viss internationell trafik och tillstyrker därför propositionen i denna del.

Regeringen har nyligen påbörjat en översyn av fjärrsjöfarten och färjenäringens villkor som bl.a. innefattar formen för rederistödet – nettostöd eller bruttostöd – och målet är att ge den svenska sjöfarten likvärdiga konkurrensvillkor. Regeringen anför att avsikten är att ett nytt stödsystem skall kunna träda i kraft den 1 januari 2002. Mot denna bakgrund finns det enligt utskottets mening inte någon anledning för riksdagen att nu ta ställning till den närmare utformningen av ett sådant stöd, och utskottet avstyrker därför motionsyrkandet.

Juridiska personers inkomster

Företagsbeskattning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om ändrade regler för lön till make, lön till barn, beskattning av förbjudna lån och avdrag för personalavvecklingskostnader när det gäller fåmansföretag. Riksdagen avstyrker motionsförslaget om ett tillkännagivande om inriktningen av 3:12-utredningen. Riksdagen avslår motionsförslagen om slopande av möjligheten till återköp av aktier och om höjning av skatten på bolagsinkomster till 30 %.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Sk313 yrkande 45 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att särbehandlingen av små- och egenföretagare och deras familjer slopas vid beskattningen.

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Sk324 yrkande 18 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) att särreglerna om lön till fåmansföretagares make och barn under 16 år skall slopas, liksom det särskilda låneförbudet och förbudet att göra avdrag för personalavvecklingskostnader. Vidare anför motionärerna att det är viktigt att utredningen av de s.k. 3:12-reglerna belyser möjligheten att låta utdelning till en aktiv ägare i fåmansbolag anses som kapitalinkomst om ägaren tagit ut en lön som minst motsvarar den som en anställd kollega i samma yrke har.

Kristdemokraterna föreslår i motion Sk323 av Alf Svensson m.fl. (kd) att möjligheten till återköp av aktier slopas (yrkande 36) och att bolagsskatten höjs till 30 % (yrkande 37).

Utskottets ställningstagande

Bestämmelserna om lön till företagsledares make och barn har behandlats av Stoppregelutredningen som föreslagit att bestämmelsen om lön till make slopas. Regeringen har dock valt att inte lägga fram något förslag i denna del i anslutning till att flertalet stoppregler slopades under hösten 2000 (prop. 1999/2000:5, bet. 1999/2000:SkU5). Av propositionen framgick att regeringen bereder ett förslag från Redovisningskommittén där motsvarande regler för enskild näringsverksamhet tagits upp och att reglerna om inkomstfördelning i fåmansföretag och fåmansägda handelsbolag lämpligen kan ses över i samband med reglerna för enskilda näringsidkare. Utskottet anser att resultatet av den pågående översynen bör avvaktas.

Aktiebolagslagens låneförbud kompletteras av en särskild skatteregel som innebär att lån som tagits i strid med förbudet skall beskattas som inkomst av

tjänst hos mottagaren. Ett motiv för låneförbudet har varit att motverka skatteflykt som består i att personer i ledande ställning i ett bolag tar ett lån från detta för privat konsumtion. Låneförbudet kompletterades därför med särskilda skatteregler om hur ett förbjudet lån skall beskattas. Enligt utskottets bedömning kan låneförbudet inte upprätthållas enbart med stöd av aktiebolagslagens sanktionssystem, och utskottet är därför inte berett att tillstyrka att denna skatteregel slopas.

Från och med 1997 års taxering är viss utbildning m.m. för den som är eller riskerar att bli arbetslös på grund av omstrukturering, personalavveckling eller liknande i arbetsgivarens verksamhet befriad från förmånsbeskattning (prop. 1995/96:152, bet. 1995/96:SkU25). Skattefriheten gäller inte för förmån från fåmansföretag eller fåmansägt handelsbolag om den anställda är företagsledare eller delägare i företaget eller närstående till sådan person. Motsvarande begränsningar gäller för enskild näringsverksamhet. Vid en bedömning av befrielsen från förmånsbeskattning i detta fall bör enligt utskottets mening beaktas att skattelättnaden är ett avsteg från skattereformens principer om likformig och neutral beskattning. En utvidgning kan också medföra tillämpningsproblem och – oavsett företagets storlek – obehöriga skatteförmåner. Enligt utskottets bedömning bör en ändring i systemet snarast gå i motsatt riktning.

De s.k. 3:12-reglerna anger hur utdelningar och reavinster vid avyttring av aktier i företaget skall fördelas mellan inkomst av tjänst och inkomst av kapital hos den som är aktiv delägare i företaget. Regeringen har tillkallat en särskild utredare för att se över dessa regler. I utredningsuppdraget (dir. 1999:72) ingår att analysera metoden att utgå från en på något sätt fastställd normallön vid beräkning av det kapitalbeskattade utrymmet. Det finns enligt utskottets mening anledning att avvakta resultatet av den pågående utredningen. Utredningen beräknas avsluta sitt arbete den 31 oktober 2001.

Möjligheten att återköpa egna aktier är en anpassning till vad som gäller i flertalet europeiska länder och syftar till att skapa nya möjligheter för aktiebolag att föra tillbaka överskottsmedel till aktieägarna. Målet är ett effektivare utnyttjande av bolagens och näringslivets resurser. Utskottet är mot denna bakgrund inte berett att tillstyrka att denna möjlighet nu slopas. Utskottet är inte heller berett att tillstyrka en höjning av bolagsskatten till 30 %.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Social- och arbetsgivaravgifter

Löneskatt på vinstandelar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om att särskild löneskatt inte skall utgå på avsättning till vinstandelsstiftelser.

Gällande bestämmelser

Sedan den 1 januari 1997 tas särskild löneskatt ut på bidrag som en arbetsgivare lämnar till en vinstandelsstiftelse (prop. 1996/97:21, bet. 1996/97:FiU1). I propositionen framhölls att en av grundtankarna bakom skattereformen är att alla typer av förvärvsinkomster skall behandlas likformigt.

Vad beträffar utbetalning från en vinstandelsstiftelse finns sedan den 1 januari 1993 en möjlighet till befrielse från socialavgifter (i vissa fall särskild löneskatt). Villkoren är att de bidrag som arbetsgivaren lämnat skall ha varit avsedda att vara bundna under minst tre kalenderår, tillkomma en betydande del av de anställda och lämnas till dem på likartade villkor. Om dessa villkor inte är uppfyllda eller om ersättning lämnas till bl.a. delägare eller företagsledare i ett fåmansbolag gäller i princip inte sådan avgiftsfrihet.

Motionerna

Kristdemokraterna yrkar i motion Sk323 yrkande 46 av Alf Svensson m.fl. (kd) att den särskilda löneskatten på bidrag till vinstandelsstiftelser slopas.

Folkpartiet liberalerna anför i motion Sk324 yrkande 8 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) att den särskilda löneskatten på avsättning till vinstandelsstiftelser bör slopas för att stimulera till en utvidgad användning av sådana system.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är uttaget av särskild löneskatt på avsättningar till vinstandelsstiftelser en följd av principerna om likformig beskattning. Utskottet har vid ett antal tillfällen avstyrkt yrkanden om ett slopande av löneskatten på dessa avsättningar. Det finns skäl att framhålla att en särskild stimulans för vinstandelsstiftelserna har införts genom att utbetalningarna under vissa villkor är undantagna från socialavgift.

Med det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Skatt på egendom**Fastighetsskatt för bostäder****Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen bifaller regeringens förslag om sänkt fastighetsskatt för småhus till 1,2 % och fastighetsskatt för hyreshus (bostadsdelen) till 0,7 % den 1 januari 2001. Riksdagen avslår motionsförslagen om fortsatt frysning av taxeringsvärdena, ändrat underlag för fastighetsskatten, andra skattesatser, m.m.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att fastighetsskatten för småhus sänks från 1,5 % till 1,2 % och att fastighetsskatten för hyreshus (bostadsdelen) sänks från 1,5 % till 0,7 % den 1 januari 2001.

Regeringen anför att uttaget av fastighetsskatt på bostäder begränsats kraftigt sedan 1996 och detta har lett till att taxeringsvärdena alltmer kommit att avvika från marknadsvärdena. Enligt regeringens bedömning bör taxeringsvärdena utgöra grunden för fastighetsbeskattningen och regeringen anser det därför angeläget att frysningen av taxeringsvärdena nu upphör. Ett fullt genomslag för ändrade taxeringsvärden skulle dock ge mycket kraftiga förändringar i såväl fastighets- som förmögenhetsskatteuttaget i stora delar av landet. Regeringens bedömning är att de effekter som återställda taxeringsvärden skulle ge upphov till vad gäller förändringar i uttaget av fastighetsskatt och förmögenhetsskatt mellan åren 2000 och 2001 inte är acceptabla. För att begränsa uttaget av fastighetsskatt föreslår regeringen att skattesatserna sänks. För småhus föreslås en sänkning från 1,5 % till 1,2 %. För hyreshusen är skattesatsen år 2000 tillfälligt sänkt till 1,2 %. Om inga beslut fattas är skattesatsen 1,5 %. Regeringen föreslår att skattesatsen för hyreshus sänks från 1,5 % till 0,7 %. Syftet med denna åtgärd är, förutom att begränsa effekterna av de återställda taxeringsvärdena, att skapa förutsättningar för lägre hyresnivåer och stimulera till ökad produktion av hyresrätter.

Regeringen anser att det finns behov av en regel som i vissa fall kan lindra uttaget av fastighetsskatt och har påbörjat ett arbete som syftar till att riksdagen under våren 2001 skall kunna föreläggas ett förslag till en begränsningsregel för fastighetsskatten. Inriktningen på detta arbete bör enligt vad som anförts vara att begränsningsregeln skall utformas som en skattereduktion som skall tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2001.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår att fastighetsskatten beräknas på det lägsta av 1997 och 2001 års taxeringsvärden, att bara halva markvärdet tas med och att skattesatserna bestäms till 1 % för småhus och 0,7 % för hyreshusens bostadsdel. Vidare föreslås att skattesatsen för småhus sänks till 0,9 % år 2002 och 0,8 % år 2003. Yrkanden med denna inriktning framställs i motionerna Sk621 yrkandena 1, 2 och 4 av Bo Lundgren m.fl. (m), N385 yrkande 9 av Bo Lundgren m.fl. (m), Bo414 yrkandena 11, 12 och 14 av Bo Lundgren m.fl. (m), Sk313 yrkandena 1 och 32–35 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) och Sk308 av Kent Olsson och Inger René (m).

Kristdemokraterna föreslår att taxeringsvärdena fryses, att fastighetsskatten beräknas på en tredjedel av markvärdet över 150 000 kr och att skattesatsen bestäms till 1,2 % för alla bostäder. Motionärerna anför att beskattningen leder till en snedfördelning mellan boendeformerna hyreshus och småhus eller egna hem, och de föreslår att fastighetsskatten på sikt avvecklas och ersätts med en möjlighet för kommunerna att ta ut en avgift för täckande av

kostnader för gatuunderhåll, brandförsvar och annan kommunal service som är kopplad till fastigheten. Motionärerna avvisar också den planerade begränsningsregeln. Yrkandena framställs i motionerna Sk323 yrkandena 16–21 och 53 av Alf Svensson m.fl. (kd) och Sk322 yrkande 3 av Kenneth Lantz m.fl. (kd).

Centerpartiet föreslår i motion Sk321 yrkandena 11, 12, 15 och 16 av Lennart Daléus m.fl. (c) att frysningen av taxeringsvärdena förlängs, att skattesatsen för småhus bestäms till 1,2 % och att skattesatsen för bostadshyreshus bestäms till 1,1 %.

Folkpartiet liberalerna föreslår att frysningen av taxeringsvärdena förlängs, att skattesatsen för småhus bestäms till 1,2 % och att skattesatsen för bostadshyreshus bestäms till 0,7 %. Yrkanden med denna inriktning läggs fram i motionerna Sk324 yrkande 13 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) och Bo235 yrkande 12 av Yvonne Ångström och Helena Bargholtz (fp). I motion Sk316 av Kenth Skårvik (fp) begärs ett tillkännagivande om att fastighetsskatten skall avskaffas på sikt och att skatten bör frysas i avvaktan på att regeringen lägger fram ett förslag om dess slopande.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att taxeringsvärdena bör utgöra grunden för fastighetsbeskattningen och att det är angeläget att frysningen av taxeringsvärdena nu upphör. De problem som hänger samman med att kopplingen mellan taxeringsvärden och marknadsvärden återställs bör lösas genom en anpassning av övriga skatteregler.

Regeringens förslag innebär att flera åtgärder vidtas med anledning av att frysningen nu upphör. Fastighetsskattesatserna sänks och fribeloppen inom förmögenhetsbeskattningen höjs. Utrymmet för kompenserande åtgärder ökas också genom att kapitalvinstskatten på privatbostäder höjs. Sammantaget neutraliseras hela den förväntade offentligfinansiella effekten av de höjda taxeringsvärdena. De mycket kraftiga taxeringsvärdeshöjningar som gäller för småhus i Storstockholm och Storgöteborg begränsas på detta sätt, och i det övriga landet sjunker det genomsnittliga skatteuttaget. Variationerna är dock stora och utfallet i enskilda fall varierar starkt. När det gäller boende i hyreshus beräknas sänkningen av fastighetsskatten leda till att boendekostnaden i genomsnitt sänks med drygt 350 kr per år.

Vid sidan av dessa åtgärder genomförs en förhållandevis kraftig sänkning av inkomstskatten. För hushåll i eget hem med medlemmar i åldern 20 till 64 år beräknas denna innebära en skattelättnad på i genomsnitt 6 000 kr per år. Härigenom underlättas den omställning som de återställda taxeringsvärdena kan komma att innebära i vissa fall.

Även med dessa åtgärder kvarstår det ett behov av att begränsa uttaget av fastighetsskatt i vissa fall och regeringen har också påbörjat ett arbete som syftar till att riksdagen under våren 2001 skall kunna föreläggas ett förslag till en begränsningsregel för fastighetsskatten. Inriktningen på detta arbete är att

begränsningsregeln skall utformas som en skattereduktion som skall tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2001.

Som utskottet anför är det angeläget att frysningen av taxeringsvärdena nu upphör. Mot bakgrund av de åtgärder som regeringen föreslår i syfte att begränsa effekten av de återställda taxeringsvärdena finns det enligt utskottets mening inte heller någon anledning att fortsätta med frysningen, och utskottet avstyrker därför förslagen med denna inriktning. Utskottet tillstyrker regeringens nu aktuella förslag om en sänkning av fastighetsskattesatserna för bostäder.

Förmögenhetsbeskattningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om slopad sambeskattnings, höjda fribelopp, slopad förmögenhetsskatt, m.m.

Budgetpropositionen

I propositionen gör regeringen bedömningen att de högre taxeringsvärdena vid 2002 års inkomsttaxering gör att fribeloppet för uttag av förmögenhetsskatt bör höjas från 900 000 kr till 1 000 000 kr för ensamstående och till 1 500 000 kr för sambeskattade par. Ett förslag av denna innebörd kommer att läggas fram senare under hösten.

Regeringen anför att det finns skäl att begränsa den trendmässiga ökningen i antalet skattskyldiga genom att justera fribeloppet inom förmögenhetsbeskattningen. Mot bakgrund av de principiella invändningar som utifrån bl.a. jämställdhetssynpunkt kan riktas mot sambeskattningen skulle man enligt vad regeringen anför kunna tänka sig att justeringen genomfördes i form av slopad sambeskattnings. Mot en sådan åtgärd kan dock anföras att slopad sambeskattnings skapar incitament till omfördelning av förmögenheter inom hushållen av skatteplaneringsskäl. Därtill kommer att en sådan åtgärd inte skulle innebära någon lindring alls för ensamstående. Mot denna bakgrund avser regeringen att föreslå att fribeloppet höjs till 1 000 000 kr för fysisk person, dödsbo och familjestiftelse samt till 1 500 000 kr för sambeskattade par. Dessa förändringar beräknas begränsa antalet skattskyldiga till förmögenhetsskatt till omkring 570 000 personer år 2001.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motionerna Sk621 yrkande 6 av Bo Lundgren m.fl. (m), Sk313 yrkandena 36–38 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) och Sk306 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m) att sambeskattnings av förmögenhet slopas och att fribeloppet bestäms till 1,5 miljoner kronor år 2001 samt att förmögenhetsskatten slopas helt år 2002.

Kristdemokraterna föreslår i motionerna Sk323 yrkandena 40–42 av Alf Svensson m.fl. (kd) och Sk322 yrkande 5 av Kenneth Lantz m.fl. (kd) att

fribeloppet höjs till 1,8 miljoner kronor för sambeskattade par år 2001 och att förmögenhetsskatten därefter avvecklas stegvis.

Centerpartiet föreslår i motion Sk321 yrkande 17 av Lennart Daléus m.fl. (c) att sambeskattningen avskaffas år 2001.

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Sk324 yrkande 14 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) att sambeskattningen avskaffas år 2001. Motionärerna anför att det finns starka jämställdhetsskäl, och praktiska skäl, för att avskaffa sambeskattningen. De föreslår vidare att fribeloppet höjs till 2,1 miljoner kronor år 2002 med sikte på ett fullständigt avskaffande av förmögenhetsskatten.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det önskvärt att den trendmässiga ökningen av antalet skattskyldiga som erlägger förmögenhetsskatt begränsas.

Vidare finns det anledning att söka göra reglerna mer neutrala i förhållande till den skattskyldiges familjeförhållanden. En möjlighet, som också framförs av flertalet motionärer, är här att slopa sambeskattningen. Sambeskattningen av förmögenhet har kritiserats på principiella grunder, och Riksskatteverket har i en rapport föreslagit att sambeskattningen slopas av förenklingsskäl. En nackdel med detta alternativ är dock att det skapar ett incitament till skattemotiverade förmögenhetsöverföringar inom en familj. Enligt utskottets mening bör denna situation undvikas och utskottet instämmer därför i regeringens slutsats att metoden med olika fribelopp för ensamstående och sambeskattade par är att föredra när effekten av de återställda taxeringsvärdena skall begränsas.

Regeringen bedömer att fribeloppet för ensamstående bör höjas till 1 000 000 kr och att fribeloppet för sambeskattade par bör höjas till 1 500 000 kr. Härigenom sänks förmögenhetsskatten och antalet skattskyldiga reduceras kraftigt. Antalet skattskyldiga uppgick år 1997 till 570 000, år 2000 till 770 000 och beräknas år 2001 uppgå till 970 000 personer. Med regeringens förslag återgår antalet skattskyldiga till 1997 års nivå.

Utskottet instämmer i regeringens bedömning av de förändringar som bör genomföras inom förmögenhetsbeskattningen och anser att regeringens förslag nu bör avvaktas. Utskottet är således inte berett att tillstyrka de olika motionsförslagen om slopad sambeskattning, kraftigt höjda fribelopp eller avskaffande av förmögenhetsskatten och avstyrker därför dessa.

Värdering av bostadshyreshus vid 2001 års förmögenhetstaxering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om att hyreshus (bostadsdelen) skall värderas till det lägsta av 1999 respektive 2000 års taxeringsvärde vid beräkning av skattepliktig förmögenhet vid 2001 års taxering.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att hyreshus (bostadsdelen) skall få värderas till det lägsta av 1999 respektive 2000 års taxeringsvärde vid beräkning av skattepliktig förmögenhet vid 2001 års taxering. Vidare genomförs en rättelse av förmögenhetsskattelagen.

Regeringen anför att de höjda taxeringsvärdena för hyreshus till följd av 2000 års allmänna fastighetstaxering inte bör tillåtas slå när det gäller uttag av förmögenhetsskatt vid 2001 års taxering. En bestämmelse motsvarande den som genomförts på fastighetsskatteområdet bör därför införas även när det gäller förmögenhetsskatten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte funnit någon anledning till erinran mot regeringens förslag och tillstyrker därför propositionen i denna del.

Skatt på varor och tjänster

Mervärdesskatt på resor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en sänkning av mervärdesskatten på personbefordran från 12 % till 6 %.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att mervärdesskatten för personbefordran sänks från 12 % till 6 %. Den lägre skattesatsen skall tillämpas även på färdbevis som säljs den 15 december eller senare om färdbeviset gäller personbefordran efter den 1 januari 2001.

Regeringen anför att den föreslagna höjningen av dieselskatten kan innebära nackdelar för kollektivtrafiken och annan yrkesmässig personbefordran eftersom en betydande del av fordonen i sådan trafik är dieseldrivna. För att balansera detta sänks mervärdesskatten för personbefordran från 12 % till 6 %.

Motionerna

Moderata samlingspartiet yrkar i motion Sk313 yrkande 11 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att förslaget om sänkt moms på kollektiva transporter avslås.

I motion Sk318 av Jarl Lander och Hans Stenberg (s) begärs ett tillkännagivande om att mervärdesskattesänkningen bör komma operatörerna inom kollektivtrafiken till del.

Utskottets ställningstagande

Utskottet, som i ärendet tillstyrker den av regeringen föreslagna höjningen av dieselskatten, har ingen erinran mot regeringens förslag om sänkt mervärdesskatt på personbefordran och tillstyrker därför förslaget och avstyrker motion Sk313 yrkande 11.

Någon anledning till ett tillkännagivande om hur skattesänkningen bör fördelas mellan de olika intressenterna inom kollektivtrafiken finns inte och utskottet avstyrker därför även motion Sk318.

Mervärdesskatt på böcker, tidningar och kultur

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en sänkning av mervärdesskatten på böcker till 6 %. Riksdagen avslår förslaget om en höjning av mervärdesskatten på tidningar till 25 % och om slopad reklamskatt.

Bakgrund

I Sverige beskattas böcker och tidskrifter med normal skattesats, 25 %. EG-direktivet tillåter reducerad skattesats på bl.a. böcker och tidskrifter, men Sverige har avstått från att använda denna möjlighet till differentiering (se bl.a. bet. 1996/97:SkU6 s. 29).

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motion Sk303 av Margareta Cederfelt (m) att mervärdesskatten på böcker sänks till 6 % år 2001. Motionärerna anför att en sänkning av priset på litteratur gör att läsandet främjas och därmed ökar intresset för högre studier. I motion Sk313 yrkande 41 och 42 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) föreslås att mervärdesskatten på dagstidningar höjs till 25 % och att reklamskatten slopas år 2001.

Folkpartiet liberalerna föreslår i motionerna Sk324 yrkande 22 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) och Ub227 yrkande 7 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) att mervärdesskatten på böcker sänks till 6 % för att förbättra bokbranschens konkurrensläge och uppmuntra läsandet av det tryckta ordet i bokform.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har under våren 2000 (1999/2000:SkU15 Allmänna motioner om mervärdesskatt) avstyrkt ett antal motioner om sänkt mervärdesskatt på böcker och har då bl.a. hänvisat till att det inte är säkert att en mervärdesskattesänkning på böcker är bättre än andra åtgärder till samma eller lägre kostnader när det gäller att stimulera sunda läsvanor.

Utskottet är inte heller berett att tillstyrka förslaget om en höjning av mervärdesskatten på tidningar och slopad reklamskatt.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionerna.

Skatt på alkohol och tobak

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en höjning av gränsen för privat införsel av vin till 26 liter, starkvin till 6 liter och starköl till 32 liter den 1 januari 2001. Riksdagen avslår motionsförslagen om ändrade gränser för privat införsel och om sänkta alkoholskatter.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att den mängd vin och öl som en resande kan föra in till Sverige från ett annat EU-land utan att skatt skall betalas i Sverige ökas från den 1 januari 2001. Från denna tidpunkt kan resande föra in 26 liter vin, 6 liter mellanklassprodukter (s.k. starkvin) och 32 liter starköl utan att svensk skatt skall betalas. Kvoterna för sprit och tobaksprodukter ändras inte.

Regeringen anför att den av rådet beslutade ändringen av cirkulationsdirektivet innebär att införselkvoterna för vin och öl fr.o.m. den 1 januari 2001 skall höjas till 26 respektive 32 liter. Vidare skall enligt en anteckning i rådsprotokollet en ökning av kvoterna för mellanklassprodukter ske i linje med vad som anges i direktivet beträffande vin. Införselkvoten för s.k. starkvin ökas därför till 6 liter från samma tidpunkt.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motionerna Sk313 yrkandena 9 och 10 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) och Sk1028 yrkandena 13–15 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att gränserna för privat införsel bestäms till 3 liter sprit, 3 liter starkvin, 30 liter vin, 30 liter öl och 400 cigaretter fr.o.m. den 1 januari 2001 och att skattesatserna samtidigt sänks mot dansk nivå. Riksdagen bör vidare fatta beslut om en stegvis ökning av gränser för privat införsel.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening grundar sig det förslag som regeringen lägger fram på den överenskommelse om en övergångsperiod för införselbegränsningarna som finns intagen i rådets direktiv 2000/44/EG. Utskottet ser inte någon

anledning att som motionärerna föreslår besluta om högre gränser än som anges i direktivet när det gäller sprit, vin och öl och är inte heller berett att avvika från den av regeringen föreslagna gränsen för mellanklassprodukter. Utskottet avstyrker motionen och tillstyrker propositionen i denna del.

När det gäller förslaget om sänkning av alkoholskattesatserna har regeringen i dagarna presenterat en nationell handlingsplan för att förebygga alkoholskador (prop. 2000/01:20). I handlingsplanen föreslår regeringen åtgärder för att Sverige fortsättningsvis, även vid höjda införselkvoter, skall kunna behålla målet om att begränsa alkoholens skadeverkningar och verka för att minska den totala alkoholkonsumtionen. Regeringen gör bedömningen att de svenska alkoholskatterna på spritdrycker, vin och starköl kommer att behöva ses över på sikt, och det framgår att regeringen har för avsikt att senare i en särskild proposition återkomma till frågan om de skattejusteringar som behövs.

Enligt utskottets mening är det inte aktuellt att nu genomföra några förändringar av alkoholskattesatserna. Utskottet avstyrker motionen även i denna del.

Förskjutning av skatteuttaget från energiskatt till koldioxidskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en förskjutning av skatteuttaget från energiskatt till koldioxidskatt. Koldioxidskatten höjs i ett första steg från 37 öre per kg till 46 öre per kg och intäkterna används för en sänkning av energiskatten på el och bränslen. Transportsektorns skattebelastning lämnas oförändrad. Skattebelastningen för tillverkningsindustrin samt jordbruks-, skogsbruks- och vattennäringarna hålls oförändrad genom att koldioxidskattelättnaden höjs från 50 % till 65 % av koldioxid-skatteuttaget.

Budgetpropositionen

I propositionen föreslås att koldioxidskatten ges en ökad tyngd i förhållande till energiskatten. Detta åstadkoms genom att koldioxidskatten höjs med 25 % samtidigt som energiskatten på el och bränslen för uppvärmning sänks med 8 %. Omläggningen utformas så att skattebelastningen för tillverkningsindustrin, jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna samt transportsektorn blir oförändrad.

Regeringen anför att dagens energiskatt är oenhetlig och bidrar till att motverka de miljöstyrande effekter som åsyftas bl.a. genom koldioxidskatten. Redan en intäktsneutral skatteomläggning med en minskad vikt för dagens energiskatt ökar den samlade miljöstyrningen.

Motionerna

Moderata samlingspartiet yrkar i motionerna Sk1028 yrkande 3 delvis av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) och Sk313 yrkande 8 delvis och 26 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att regeringens förslag avslås. Motionärerna anför att omläggningen medför att punktskatten på eldningsolja och andra bränslen stiger.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i det föregående behandlat regeringens strategi för grön skatteväxling. Det främsta syftet är att öka miljörelateringen av skattesystemet och härvid är en reformering av dagens energiskattesystem en central del. Den principskiss som presenterades i Skatteväxlingskommitténs betänkande utgör en utgångspunkt. Ett successivt införande av Skatteväxlingskommitténs modell kan skapa en energiskattemodell som säkerställer en effektiv miljöstyrning och en varaktig finansiering av de sänkta skatterna på arbete.

Den omläggning som nu föreslås är intäktsneutral och har därför i första hand ett miljöpolitiskt syfte. Som regeringen anför bidrar redan en neutral omläggning med en minskad vikt för dagens energiskatt till att skattesystemets miljörelatering ökar. Eftersom omläggningen har utformats så att skattebelastningen för tillverkningsindustrin, jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna samt transportsektorn blir oförändrad är det i första hand hushållens och servicesektorns förbrukning av el och fossila bränslen för uppvärmning samt motsvarande förbrukning i fjärrvärmeproduktionen som berörs. Vidare kommer förmånen av den halvering av energiskatten som tillämpas i kraftvärmeverk att minska i värde. Omläggningen medför en viss höjning av punktskatten på fossila bränslen för uppvärmning.

Utskottet tillstyrker förslaget och avstyrker motionsyrkandet.

Höjd koldioxidskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en höjning av koldioxidskatten till 53 öre per kg. Härvid rättas lagtexten så att höjningen inte slår igenom på naturgas och gasol som används som drivmedel. Riksdagen avslår motionsförslagen om sänkt energiskatt på bränslen och om en höjning av industrins koldioxidskatt.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att koldioxidskatten höjs ytterligare till ca 53 öre per kg koldioxid. Även denna del av omläggningen utformas så att skattebelastningen för tillverkningsindustrin och jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna samt transportsektorn blir oförändrad.

Regeringen anför att höjningen sker i syfte att bl.a. bidra till att Sveriges åtaganden enligt Kyotoprotokollet kan uppfyllas. I förhållande till dagsläget

medför förändringarna av energiskatten och koldioxidskatten nettoskattehöjningar med 414 kr för eldningsolja.

Motionerna

Moderata samlingspartiet yrkar i motionerna Sk313 yrkande 8 delvis och 23 delvis samt Sk1028 yrkande 3 delvis och 4 delvis av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att förslaget om höjd koldioxidskatt avslås. Motionärerna föreslår att energiskatten på bränslen i stället sänks med 8 %.

Centerpartiet yrkar i motion Sk321 yrkandena 27 och 28 av Lennart Daléus m.fl. (c) att förslaget avslås. Vidare föreslår motionärerna att industrins nedsättning av koldioxidskatten minskas till 25 %.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening innebär höjningen av koldioxidskatten att ytterligare ett steg tas i en grön skatteväxling där höjda skatter på energi och miljöfarliga utsläpp höjs och skatten på arbete sänks. Utskottet tillstyrker förslaget.

När det gäller förslaget om en skärpning av industrins koldioxidbeskattning bör det framhållas att de förslag som regeringen lägger fram i detta ärende har utformats på ett sådant sätt att de nedsättningsberättigade verksamheterna inte skall få en ökad skattebelastning. Avsikten är att utformningen av nedsättningssystemet för tillverkningsindustrin och jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksnäringarna skall utredas som en del i förberedelserna för en fortsatt skatteväxling. Enligt utskottets mening bör resultatet av denna utredning avvaktas, och utskottet avstyrker därför motionsyrkandet.

Slutligen har utskottet uppmärksammat att lagtexten fått en utformning som gör att höjningen av skatten på naturgas eller gasol som används som bränsle slår igenom på naturgas och gasol som används som drivmedel. Med hänsyn till att den uttalade avsikten i detta ärende är att skattebelastningen inom transportsektorn på andra bränslen än diesel inte skall öka år 2001 föreslår utskottet att lagtexten korrigeras så att det sammantagna punktskatteuttaget på naturgas och gasol som används som drivmedel inte ändras. Utskottet erinrar om att det utredningsarbete som regeringen aviserar i propositionen också innefattar en översyn av den framtida vägtrafikbeskattningen i syfte att skapa förutsättningar för en ökad miljörelatering. Målsättningen är att öka trafikbeskattningens samlade miljöstyrning och att vägtrafiken därmed skall betala sina samhällsekonomiska kostnader.

Höjd energiskatt på el

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en höjning av energiskatten på el med netto 1,9 öre per kWh.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att energiskatten på el höjs netto med 1,8 öre per kWh. Till det kommer indexuppräknings av skatten med 0,1 öre per kWh. Totalt ger detta en höjning med 1,9 öre per kWh.

Regeringen anför att de föreslagna höjningarna av koldioxidskatten resulterar i att den relativa bränslekostnaden för el i småhus sjunker i förhållande till kostnaden för oljeuppvärmning. Elskattehöjningen kommer i viss mån att motverka denna effekt.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår att energiskatten på el i stället sänks med 8 %. Yrkanden med denna inriktning finns i motion Sk1028 yrkande 3 delvis och 4 delvis av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) samt Sk313 yrkande 8 delvis och 23 delvis av Carl Fredrik Graf m.fl. (m).

Kristdemokraterna föreslår i motion Sk323 yrkande 49 av Alf Svensson m.fl. (kd) att förslaget om höjd energiskatt på el avslås. Motionärerna anför att energiskatten på el belastar all elproduktion lika och att den inte är miljöstyrande.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning i denna del. Utskottet avstyrker motionerna och tillstyrker propositionen.

Vissa miljöskatter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om en kväveoxidskatt, en skatt på förbränning av avfall och en miljöskatt på inrikes flygresor.

Motionen

Centerpartiet lägger i motion Sk321 av Lennart Daléus m.fl. (c) fram förslag om höjning och införande av vissa miljöskatter. Motionärerna anför att kväveoxidutsläppen stadigt har ökat och att en kväveoxidskatt därför bör tas ut med 10 kr per kg NOx för pannor med en större effekt än 5 MW och med en nyttiggjord energiproduktion större än 20 GWh (yrkande 29). Vidare konstaterar motionärerna att avfallsskatten har lett till att förbränningen av avfall ökar och de föreslår att en skatt på förbränning av avfall införs för att säkerställa intentionen om minskade avfallsmängder (yrkande 30). Slutligen återkommer motionärerna med ett förslag om att en miljöskatt på flyg bör införas med ett belopp per passagerare och resa, vilket innebär att de största flygplanen med flest resenärer får bära de största kostnaderna (yrkande 31).

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening utgör den kväveoxidavgift som i dag tas ut på större anläggningar ett exempel på ett väl fungerande ekonomiskt styrmedel inom miljöpolitiken och utskottet är inte berett att tillstyrka att det i stället läggs en skatt på dessa anläggningar.

När det gäller den nyligen införda skatten på avfall har regeringen redan uppmärksammat den fråga som motionärerna tar upp. Regeringen anför i budgetpropositionen att den nyligen införda skatten på avfall endast har varit i kraft under en kort tid varför det ännu är för tidigt att bedöma vilka effekter den fått på avfallshanteringen. Det finns dock enligt vad regeringen anför anledning att uppmärksamma riskerna med en ökad förbränning av osorterat avfall. Det är därför angeläget att följa upp och utvärdera hur systemet med avfallsbeskattning fungerar. En fråga som då kan aktualiseras är om en utvidgning av skattebasen bör ske till att omfatta även förbränning av avfall. Utskottet anser att regeringens utvärdering av dessa frågor bör avvaktas.

Sverige hade tidigare ett system med avgasskatt inom inrikes luftfart. Systemet avvecklades sedan EU funnit att det inte var förenligt med det s.k. mineraloljedirektivet. Avgasrelaterade landningsavgifter infördes den 1 januari 1998. Systemet tillämpas för flygplan över 9 ton maximal startvikt samt vid flygplatser med fler än 300 000 passagerare eller mer än 30 000 ton frakt per år. Systemet bygger på en klassificering av flygplanens avgasutsläpp under landning och start. Uppgifter om avgasutsläpp hämtas från en särskild databank som ICAO upprättat. Enligt utskottets mening är det inte nu aktuellt att på nytt införa en miljöskatt på inrikesflyg.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Beskattning av drivmedel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en höjning av energiskatten på dieselolja med 117 kr per m³. Riksdagen avslår motionsförslagen om sänkta drivmedelsskatter och om tillkännagivanden om betydelsen av låga drivmedelsskatter.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att skatten på dieselolja höjs med 100 kr per m³. Till det kommer indexuppräknningen av skatten med 17 kr per m³ för miljöklass 1. Detta ger en sammanlagd höjning med 117 kr per m³ för miljöklass 1.

Regeringen anför att dieselolja är lägre beskattad än bensin och att det från strikt miljösynpunkt inte finns skäl att ta ut lägre skatt för dieselolja. Naturvårdsverket har i en rapport till regeringen (dnr M98/1689/7) visat att dieselpersonbilar i vissa avseenden är sämre för miljön än bensinbilar. Vidare anförts att den lägre skattenivån för dieselolja jämfört med bensin har motiverats med hänsyn till den yrkesmässiga trafikens konkurrenssituation och att

frågan om en framtida harmonisering av drivmedelsskatterna bör kunna tas upp i den utredning om en ökad miljörelatering av vägtrafikbeskattningen som aviseras.

Motionerna

Moderata samlingspartiet yrkar att punktskatten på bensin och diesel i stället sänks med 56 öre per liter (70 öre inklusive mervärdesskatt). Motionärerna begär också tillkännagivanden till regeringen om betydelsen av sänkta drivmedelsskatter för boende i glesbygd, barnfamiljer, jordbruket och åkerinringen. Motionärerna framhåller också att en höjning av dieselskatten kan leda till att transporter flyttas över till utländska åkerier som använder sämre bränsle. Yrkanden med denna inriktning framställs i motionerna N385 yrkande 6 av Bo Lundgren m.fl. (m), Sk313 yrkande 24 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m), Sk315 av Roy Hansson (m), Sk1028 yrkandena 11 och 12 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m), Sk301 av Rolf Gunnarsson (m), Sk302 av Rolf Gunnarsson (m), Sk304 av Stefan Hagfeldt (m), Sk305 av Catharina Elmsäter-Svärd och Margareta Cederfelt (m), Sk307 av Elizabeth Nyström och Anita Sidén (m), Sk311 yrkande 1 av Nils Fredrik Aurelius och Leif Carlson (m), Sk312 yrkandena 1 och 2 av Berit Adolfsson och Inger René (m), Sk317 av Jeppe Johnsson och Anders G Högmark (m), Sk320 yrkandena 1 och 2 av Olle Lindström och Anders Sjölund (m), Sk620 yrkande 4 av Ingvar Eriksson och Olle Lindström (m), Sk1025 yrkande 1 av Catharina Elmsäter-Svärd m.fl. (m) och Sk1029 yrkande 2 av Christel Anderberg (m).

Kristdemokraterna yrkar att regeringens förslag om en höjning av skatten på diesel avslås och föreslår att skatten på diesel i stället sänks med 25 öre per liter. Motionärerna anför att regeringen bör återkomma med en åtgärdsplan för att skapa lika villkor mellan svensk och utländsk åkerinäring. Yrkanden med denna inriktning framställs i motionerna Sk323 yrkandena 31–33 av Alf Svensson m.fl. (kd) och T212 yrkande 8 av Johnny Gylling m.fl. (kd).

Centerpartiet yrkar i motion Sk321 yrkande 22 av Lennart Daléus m.fl. (c) att regeringens förslag avslås.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens uppfattning att det inte finns något skäl att ta ut lägre skatt på dieselolja än på bensin och tillstyrker därför det förslag om en mindre höjning av dieselskatten som regeringen lägger fram. Härigenom tas ytterligare ett steg i den gröna skatteväxling som nu genomförs.

Som ett led i den fortsatta skatteväxlingen kommer en utredning att tillsättas med uppgift att öka miljörelatering av vägtrafikbeskattningen. Härvid kommer bl.a. dieselskatten för privatbilism och yrkesmässig trafik att ses över. Avsikten är att genomföra en analys av de sammantagna effekterna av alla vägtrafikrelaterade skatter, dvs. hänsyn skall också tas till verkningarna av fordonsskatter m.m. Målsättningen är att öka trafikbeskattningens samlade miljöstyrning och att vägtrafiken därmed skall betala sina samhällsekono-

miska kostnader. I utredningen skall också frågan om en framtida harmonisering av drivmedelsskatterna tas upp och härvid skall förhållandena i våra grannländer beaktas.

Enligt utskottets mening är avsikten att den utredning som aviseras av regeringen skall ligga till grund för de fortsatta förändringarna på detta område. Det finns mot denna bakgrund inte någon anledning till ett tillkännagivande till regeringen om behovet av sänkta drivmedelsskatter på olika områden.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen i denna del. Utskottet avstyrker de aktuella motionerna.

Indexering av energi- och koldioxidskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om ändring av basmånaden för indexering av energi- och koldioxidskattesatserna från oktober till juni.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att den basmånad som används vid den årliga omräkningen av energi- och koldioxidskattesatserna ändras från oktober till juni.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte funnit någon anledning till erinran mot detta förslag och tillstyrker att det genomförs.

Kalk- och cementindustrin

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om en tvåårig förlängning av kalk- och cementbranschernas begränsningsregel.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att den övergångsvis gällande begränsningsregeln avseende kalk- och cementbranscherna m.m. (1,2-procentsregeln) förlängs ytterligare två år.

Regeringen anför att det är viktigt att energi- och koldioxidbeskattningen har en utformning som ger goda förutsättningar för den svenska industrin att konkurrera internationellt. Så länge samtliga fossilbränslen inte beskattas i konkurrentländerna kan skattelättnader komma att behövas. Regeringen finner därför skäl att föreslå att 1,2-procentsregeln förlängs ytterligare två år.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte funnit någon anledning till erinran mot detta förslag och tillstyrker att det genomförs.

Skatt på kärnkraftsel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om sänkt skatt på kärnkraftsel.

Bakgrund

Skatt på termisk effekt i kärnkraftverk tas ut månadsvis med 5 514 kr per megawatt – motsvarande ca 181 kr per megawatt och dygn – av kärnkraftsreaktorns högsta tillåtna termiska effekt. Om en reaktor har varit ur drift under en sammanhängande period av mer än 90 kalenderdygn, får för varje dygn utöver de 90 första göras avdrag med 181 kr per megawatt av den termiska effekten. Skatten ersatte den 1 juli 2000 en tidigare skatt på energi som producerats i kärnkraftverk.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår att skatten på termisk effekt i kärnkraftverk omvandlas till en skatt på producerad energi och sänks med 0,5 öre per kWh till 2,2 öre per kWh. Yrkanden med denna inriktning framställs i motionerna Sk313 yrkandena 28 och 29 och Sk1028 yrkandena 5 och 6 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) samt Sk309 av Elizabeth Nyström och Kent Olsson (m).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har under våren 2000 medverkat till att beskattningen av kärnkraftsproducerad el lades om till en skatt på installerad termisk effekt. Anledningen till omläggningen var att den tidigare produktionsskatten kunde ge upphov till snedvridningar inom elproduktionssystemet. Utskottet är inte berett att nu tillstyrka en återgång till den tidigare beskattningstekniken och avstyrker därför motionsyrkandena.

Jordbrukets beskattning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om sänkt skatt på diesel i jordbruks-, skogsbruks- och arbetsmaskiner och om sänkt skatt på handelsgödselns kväveinnehåll.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår att skatten på diesel i jordbruks-, skogsbruks- och arbetsmaskiner sänks till 53 öre per liter och att skatten på handelsgödselns kväveinnehåll avskaffas. Yrkanden med denna inriktning framställs i motionerna N385 yrkandena 10 och 11 av Bo Lundgren m.fl. (m), Sk313 yrkandena 27 och 30 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m), Sk1028 yrkandena 9 och 10 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m), MJ244 yrkande 5 av Ingvar Eriksson m.fl. (m), MJ256 yrkande 4 av Ingvar Eriksson m.fl. (m) och Sk320 yrkande 3 av Olle Lindström och Anders Sjölund (m).

Kristdemokraterna föreslår att dieselskatten sänks till 53 öre per liter för jordbruket, att skatten på kväve i handelsgödsel återförs till näringen och att även mindre jordbruk befrias från elskatt. Yrkandena framställs i motion Sk323 yrkandena 26–29 av Alf Svensson m.fl. (kd).

Centerpartiet föreslår i motion Sk321 yrkande 21 av Lennart Daléus m.fl. (c) att jordbrukets vägtrafikavgifter och handelsgödselavgifter restitueras.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid ett antal tillfällen avstyrkt förslag om att arbetsfordon och liknande skall undantas från kravet på användning av den miljöklassade dieseln. De ökade miljökraven på motordrivna fordon gör enligt utskottets mening att det blir allt viktigare att inte vissa kategorier lämnas utanför. Arbetsfordonen hade tidigare av olika skäl inte kommit att omfattas av kravet på användning av miljöklassat drivmedel, och tillfälliga lösningar måste tillgripas för att komma till rätta med detta förhållande. Beslutet att även arbetsfordon skall omfattas av kravet på användning av högbeskattad miljöklassad dieselolja löste dessa problem (prop. 1994/95:203, bet. 1994/95:SkU28).

Den fortsatta skatteväxlingen förutsätter att vissa frågor utreds och härvid kommer Utredningen om en ökad miljörelatering av vägtrafikbeskattningen att se över dieselskatten för privatbilism och yrkesmässig trafik. I anslutning härtil kommer utredningen bl.a. att se över utformningen av beskattningen av arbetsmaskiner.

Utskottet ser mot bakgrund av det anförda inte någon anledning att tillstyrka motionsförslagen om sänkt dieselskatt för jordbruket.

När det gäller skatterna på bekämpningsmedel och handelsgödsel ingår också dessa i det utredningsarbete för att förverkliga en fortsatt skatteväxling som regeringen aviserar. Avsikten är att översynen skall genomföras i form av en särskild utredning. Utredningen skall bl.a. pröva huruvida de olika skatterna kan förändras så att de kan fungera som effektivare styrmedel på miljöområdet utan att kraven på kostnadseffektivitet eftersätts.

När det gäller jordbrukets befrielse från energiskatt på el har denna på grund av det stora antalet nedsättningsberättigade måst utformas som ett återbetalningssystem där återbetalning endast medges med belopp som överstiger 1 000 kr per årsperiod. Att denna metod avviker från vad som tillämpas

för tillverkningsindustrin och växthusnäringen borde enligt vad som anfördes när reglerna infördes särskilt beaktas i en kommande översyn av elskatten (prop. 1999/2000:105, 1999/2000:SkU22).

När det gäller de utredningar som bör genomföras inför en fortsatt skatteväxling konstaterar regeringen också att utvidgningen av industrins skattenedsättning till att gälla även jord- och skogsbruket tydliggjorde behovet av ett nytt sätt att ta ut energiskatt på el samt dess kopplingar till det nedsatta området, och den utredning som skall se över utformningen av nedsättnings-systemet för tillverkningsindustrin och jordbruks-, skogsbruks- och vatten-näringarna kommer därför bl.a. att se över reglerna och systemet för uttag av energiskatt på el.

När det slutligen gäller yrkandet om en restitution av jordbrukets vägtrafikavgifter och handelsgödselskatter är utskottet inte berett att tillstyrka en sådan.

Med det anförda avstyrker utskottet de nu aktuella motionsyrkandena.

Fordonsskatt och försäljningsskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om höjning av fordonsskatten för dieseldrivna personbilar av 1993 års modell och äldre till samma nivå som gäller för nyare dieseldrivna personbilar. Riksdagen bifaller regeringens förslag om slopad försäljningsskatt på lätta lastbilar och bussar samt motorcyklar.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att fordonsskatten för dieseldrivna personbilar av 1993 års modell och äldre höjs till samma nivå som gäller för nyare dieseldrivna personbilar. I övrigt vidtas inte några åtgärder avseende fordonsskatten med anledning av Trafikbeskattningsutredningens betänkanden.

Den återstående försäljningsskatten på lätta lastbilar och bussar samt motorcyklar avskaffas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte funnit någon anledning till erinran mot förslagen och tillstyrker därför propositionen i denna del.

Lagförslagen

Finansutskottet har inhämtat Lagrådets yttrande över förslaget till lag om underlag för förmögenhetsskatt i vissa fall vid 2001 års taxering, och Lagrådet har föreslagit en viss omformulering av lagtexten. Utskottet tillstyrker den av Lagrådet föreslagna ändringen.

Härutöver bör följande justeringar genomföras. I förslaget till lag om ändring i lagen om statlig fastighetsskatt bör den sista meningen i övergångsbestämmelsen ges en tydligare utformning när det gäller de regler som skall tillämpas övergångsvis. I förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen bör 63 kap. 2 § andra stycket utformas så att det klart framgår att grundavdraget skall avrundas uppåt. I lagen om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering bör det klargöras att skattereduktionen inte skall beaktas när ett skattebelopp beräknas enligt lagen (1997:324) om begränsning av skatt. Som framgår av vad utskottet anfört under rubriken Höjd koldioxidskatt bör förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi justeras så att den sammantagna punktskattebelastningen på naturgas och gasol som används som drivmedel inte ändras. Förslaget till lag om upphävande av lagen (1978:69) om försäljningsskatt på motorfordon bör kompletteras med en text som klargör att lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter och lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. fortfarande skall tillämpas beträffande den upphävda lagen. En närmare motivering till denna justering finns i proposition 2000/01:31 s. 86.

Slutligen bör förslaget till lag om ändring i 7 kap. 1 § mervärdesskattelagen (1994:200) samordnas med det förslag om ändring i samma paragraf som läggs fram i proposition 2000/01:23 om sänkt mervärdesskatt på tillträde till djurparker.

Beräkning av statsbudgetens inkomster

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner regeringens inkomstberäkning.

Budgetpropositionen

Regeringen beräknar statsbudgetens inkomster budgetåret 2001 till 717,1 miljarder kronor, varav 651,2 miljarder kronor från inkomsttiteln Skatter m.m. Härvid beaktar regeringen dels de förslag som nu behandlats, dels ett antal aviserade förslag.

Motionerna

Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet liberalerna begär i motionerna Fi208 yrkande 7 av Bo Lundgren m.fl. (m), Fi209 yrkande 5 av Alf Svensson m.fl. (kd), Sk323 yrkande 1 av Alf Svensson m.fl. (kd), Fi210 yrkande 3 av Lennart Daléus m.fl. (c) och Fi211 yrkande 5 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) godkännande av inkomstberäkningen i sina respektive budgetalternativ.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i det föregående tillstyrkt de förslag som regeringen lägger fram och tillstyrker följaktligen också regeringens inkomstberäkning. Utskottet avstyrker motionsyrkandena.

UTGIFTSRAMAR

Ramar för utgiftsområde 3 Skatteförvaltning och uppbörd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområdet för 2001 och godkänner regeringens preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet för 2002 och 2003.

Budgetpropositionen

Utgiftsområde 3 (uo 3) omfattar Riksskatteverket (RSV) och skattemyndigheterna samt Tullverket.

Riksdagen har för år 2000 till uo 3 anvisat 5 922 miljoner kronor. Regeringen föreslår för budgetåret 2001 att riksdagen skall besluta om en utgiftsram för utgiftsområdet på 6 207 miljoner kronor. Regeringen föreslår vidare att riksdagen för åren 2002 och 2003 skall godkänna preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet på 6 338 miljoner kronor respektive 6 483 miljoner kronor.

Gemensamma prioriteringar för myndigheterna är bl.a. att skapa en modern, effektiv och ändamålsenlig förvaltning bl.a. genom kontinuerlig IT-, metod- och kompetensutveckling. Myndigheterna skall också sträva efter ökad service och ytterligare förenklingar för företag och allmänhet.

Skatteförvaltningen skall vidare bl.a. prioritera förstärkt skattekontroll och insatser mot s.k. svart arbete. Situationen inom skatteförvaltningen är oroande. Den nedåtgående trend som kan noteras bl.a. när det gäller produktiviteten måste vändas. Samtidigt måste underskotten i myndigheternas verksamheter elimineras. Situationen vad gäller skattekontrollverksamheten är särskilt oroande. Skatteförvaltningen tillförs därför i enlighet med vad som aviserades i 2000 års ekonomiska vårproposition ett varaktigt resurstillskott om 125 miljoner kronor för att upprätthålla kontrollintensiteten på önskvärd nivå. Regeringen avser att noga följa utvecklingen och resultatet av resurstillskottet. Med anledning av att bouppteckningsverksamheten förs över till skatteförvaltningen från rättsväsendet tillförs skatteförvaltningen 33 miljoner kronor för 2001. Regeringen avser att återkomma med förslag till en slutlig beräkning för året och beräkningen av de totala kostnaderna för reformen.

När det gäller Tullverket lägger regeringen stor vikt vid utvecklings- och effektiviseringsarbetet inom tullverksamheten. Arbetet omfattar utveckling av nya arbetsmetoder, IT-utveckling, förenklingsarbete, information m.m. Inom gränsskyddets kontrollverksamhet skall narkotikakontrollen ges fortsatt högsta prioritet. Hög prioritet skall också ges kontroller mot storskalig illegal

införsel av alkohol och tobak. Regeringen bedömer att Tullverket inom processerna effektiv handel och gränsskydd helt eller delvis uppfyllt merparten av de uppställda målen för verksamheten men att måluppfyllelsen i alla delar inte är tillfredsställande. Tullverket tillförs i budgeten, vilket aviserats i årets vårproposition, ett varaktigt resurstillskott på 10 miljoner kronor fr.o.m. 2001 till följd av merkostnader i samband med Öresundsbronns öppnande. Tullen har vidare kompenserats med 10 miljoner kronor med anledning av en engångsneddragning år 2000. På tilläggsbudget i årets vårproposition har tullen slutligen fr.o.m. den 1 juli 2000 bemyndigats att uppbära vissa av de avgifter som tas ut i verkets verksamhet. Detta tillskott beräknades uppgå till 25 miljoner kronor.

Motionerna

Moderata samlingspartiet anför i motion Fi208 yrkandena 5 och 6 delvis av Bo Lundgren m.fl. (m) att smugglingen av cigaretter, alkohol och narkotika ökat kraftigt de senaste åren. Enligt motionärerna är smugglingen fortfarande betydande trots att riksdagen beslutat om skattesänkningar på cigaretter. Enligt motionärerna bör tullen tillföras ökade resurser för att förbättra kontrollen. I motionen föreslås för 2001–2003 en utgiftsram för utgiftsområdet som är 50 miljoner kronor högre än propositionens.

Kristdemokraterna framhåller i motion Fi209 yrkandena 6 och 7 delvis av Alf Svensson m.fl. (kd) att den svarta marknaden enligt ett flertal studier och utredningar har fått en skadlig omfattning i Sverige. Resultatet är att konkurrensen mellan företag snedvrids och att affärsmoralen påverkas negativt. Motionärerna vill därför effektivisera skattekontrollen genom ökade resurser. I motionen framhålls vidare att även tullen behöver ökade resurser för att i samverkan med andra av EU:s medlemsländer bekämpa smuggling och annan ekonomisk brottslighet. Kristdemokraterna föreslår för 2001–2003 en utgiftsram för utgiftsområdet som är 120 miljoner kronor högre än propositionens.

Centerpartiet föreslår i motion Fi210 yrkandena 4 och 5 delvis av Lennart Daléus m.fl. (c) samma utgiftsramar för utgiftsområdet under 2001–2003 som regeringen.

Folkpartiet slutligen förordar i sitt budgetalternativ i motion Fi211 yrkandena 6 och 8 delvis av Lars Leijonborg m.fl. (fp) ökade resurser till skattemyndigheterna för åtgärder som kan leda till ökade skatteintäkter och till tullen för insatser mot den illegala införseln av alkohol och narkotika. Folkpartiet förordar för 2001–2003 en utgiftsram för utgiftsområdet som är 75 miljoner kronor högre än propositionens.

Utskottets ställningstagande

Regeringens förslag till ekonomiska ramar för utgiftsområdet och oppositionspartiernas alternativa förslag framgår av följande tabell (miljoner kronor).

År	Propositionen	Moderata samlingspartiet	Kristdemokraterna	Centerpartiet	Folkpartiet
2001	6 207	+ 50	+ 120	+ - 0	+ 75
2002	6 338	+ 50	+ 120	+ - 0	+ 75
2003	6 483	+ 50	+ 120	+ - 0	+ 75

Uppgiften att bekämpa smuggling, skattefusk och annan ekonomisk brottslighet på ett effektivt och kraftfullt sätt är sedan länge högt prioriterad hos tullen och skatteförvaltningen. Utskottet har under senare år oroats över att skatteförvaltningen inte förmått upprätthålla skattekontrollverksamheten på en tillräckligt hög nivå. Utskottet fäster därför stor vikt vid att skatteförvaltningen i årets budget fr.o.m. 2001 tillförs ett varaktigt resurstillskott på 125 miljoner kronor. Tillskottet skall bl.a. användas för att höja kontrollnivån i riktning mot 1997 års nivå. Även tullen tillförs som redovisats ovan ett varaktigt resurstillskott för att möta merkostnader i samband med den nya Öresundsförbindelsen. Utskottets förhoppning är att resursförstärkningarna kommer att ytterligare öka effektiviteten i myndigheternas arbete med att bekämpa och förebygga sådan brottslighet som motionärerna nämner. Det får ankomma på regeringen att noga följa utvecklingen och resultatet av resurstillskotten.

Vid behandlingen av vårpropositionen instämde utskottet i regeringens bedömning bl.a. beträffande resurstillskottens storlek, och utskottet ser ingen anledning att ändra bedömning i det avseendet. När det gäller de totala utgiftsramarna för utgiftsområdet anser utskottet att propositionens förslag för 2001–2003 är väl avvägt, och utskottet anser att de olika motionsförslagen som innebär ännu längre gående resursförstärkningar inte är motiverade.

Utskottet avstyrker därmed motionerna Fi208 yrkandena 5 och 6, Fi209 yrkandena 6 och 7 och Fi211 yrkandena 6 och 8, alla i här berörda delar, och föreslår att riksdagen skall besluta i enlighet med regeringens förslag till ram för uo 3 för budgetåret 2001. Utskottet föreslår vidare att riksdagen skall godkänna propositionens förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet för åren 2002 och 2003. Motion Fi210 yrkandena 4 och 5 delvis är tillgodosedd med propositionens förslag till utgiftsramar.

Eftersom finansutskottet har ett övergripande ansvar för budgeten vill skatteutskottet även lämna följande synpunkter på budgetens indelning i politikområden och utgiftsområden. Indelningen i politikområden, som är en nyhet i årets budgetproposition, innebär bl.a. att skatteförvaltningen och Tullverket inom uo 3 samt exekutionsväsendet (kronofogdemyndigheterna) inom uo 4 ingår i politikområdet Skatt, tull och exekution. Målformuleringen för politikområdet skall skatteutskottet bereda medan således anslagen till kronofogdemyndigheterna bereds av justitieutskottet. Eftersom det föreslagna målet för politikområdet såvitt avser kronofogdemyndigheterna därför bör bedömas

av justitieutskottet har skatteutskottet berett justitieutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen i denna del.

Frågan aktualiserar på nytt i vilket utgiftsområde anslaget till kronofogdemyndigheterna skall läggas. Sedan budgetreformen 1996 ligger detta anslag i uo 4 Rättsväsendet. Samtidigt ansvarar skatteutskottet för anslagen till RSV som är central myndighet för exekutionsväsendet. Vidare handhar lagutskottet beredningen av den exekutionsrättsliga lagstiftningen. Beredningen av exekutionsväsendets angelägenheter i riksdagen angår alltså tre olika utskott: skatte-, justitie- och lagutskotten. RSV har de senaste åren vid flera tillfällen gett uttryck åt uppfattningen att anslaget för kronofogdemyndigheterna bör flyttas över till uo 3 Skatteförvaltning och uppbörd. Skälen är i huvudsak praktiska. RSV är som nämnts centralmyndighet för bägge förvaltningarna och har de senaste åren konsekvent redovisat skatteförvaltningens och kronofogdemyndigheternas resursbehov i samma budgetunderlag. Det är vidare mer naturligt, anser RSV, att väga kronofogdemyndigheternas behov mot övrig skatteförvaltnings än att väga kronofogdemyndigheternas behov mot polisens, åklagarnas och domstolarnas. Mot den bakgrunden innebär den nya politikområdesindelningen ett steg i den riktning som RSV rekommenderar. Skatteutskottet för sin del anser att den pågående översynen över budgetarbetet i riksdagen också skulle kunna ta upp frågan om anslagens inplacering i utgiftsområden med hänsyn till fördelningen av politikområden.

Stockholm den 26 oktober 2000

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Carl Fredrik Graf (m), Lisbeth Staaf-Igelström (s), Per Rosengren (v), Helena Höij (kd), Carl Erik Hedlund (m), Per Erik Granström (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Ulla Wester (s), Lena Sandlin-Hedman (s), Marie Engström (v), Catharina Hagen (m), Rolf Kenneryd (c), Johan Pehrson (fp), Lennart Axelsson (s), Sven Brus (kd) och Matz Hammarström (mp).

Avvikande meningar

1. Skattefrågor i budgetpropositionen – m

Carl Fredrik Graf (m), Carl Erik Hedlund (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m) och Catharina Hagen (m) anför:

Skatteförslagen och inkomstberäkningen

Vi vill föra en politik som gör att Sverige blir ett ledande kunskapssamhälle som står starkt i den globala ekonomin. I den globala ekonomin är det inte skattesatsernas höjd utan skattebasernas styrka som ger de stabila skatteinkomsterna. Sverige måste kunna hävda sig väl inte bara inom ramen för EU utan också i den internationella konkurrens som så tydligt präglar förutsättningarna för svensk välfärd och svenskt näringsliv. Det skall alltid löna sig att arbeta och det skall löna sig för den som vill arbeta mer. Kunskap och kompetensutveckling skall stimuleras. Reformen som stärker den enskildes rätt och som vidgar utrymmet för företagande och företagsamhet skall tillsammans med stabila offentliga finanser lägga grunden för ett Sverige som i en föränderlig tid är ledande både när det gäller frihet och trygghet.

Vi vill under detta decennium genomföra en omfattande inkomstskattereform. Vårt långsiktiga mål är en kommunal inkomstbeskattning med ett grundavdrag på 50 000 kr per person och ett förvärvsavdrag som gör att bara 85 % av arbetsinkomsten beskattas. Den statliga inkomstskatten skall avvecklas. Reformen skall vara genomförd fullt ut senast 2010.

Regeringens förslag för inkomståret 2001 inskränker sig till en kompensation för en del av den allmänna pensionsavgiften och en marginell höjning av grundavdraget som finansieras genom höjda skatter på el och eldningsolja. Svenska löntagare kommer även i fortsättningen att vara de högst beskattade i den fria världen.

Vi avslår regeringens förslag och föreslår att övergången till en verklig skattesänkning som omfattar såväl låginkomsttagare som höginkomsttagare påbörjas. En kraftig minskning av de marginaleffekter som drabbar låginkomsttagare uppnås genom att ett växande grundavdrag införs. Grundavdraget startar med 10 000 kr och växer till 34 000 kr vid en inkomst på 130 000 kr. För den som vill öka sin arbetsinsats genom att öka sin deltid har det stor betydelse att en inkomstökning inte försvinner till skatt, i förlorade bidrag etc. Vid högre inkomster sker en avtrappning som upphör vid en inkomst på 230 000 kr. Grundavdraget uppgår då till 24 000 kr. Värnskatten utgör en straffskatt på utbildning och kompetens och avskaffas. Gränsen för uttag av statlig inkomstskatt flyttas upp till taket för uttag av den allmänna pensionsavgiften. En generell sänkning av marginaleffekten på alla arbets-

inkomster uppnås genom ett förvärvsavdrag. Inkomståret 2001 föreslår vi ett kommunalt förvärvsavdrag på 8 % av den pensionsgrundande inkomsten. Pensionärer med arbetsskadelivränta får sitt särskilda grundavdrag återställt. Avsikten är att grundavdraget och förvärvsavdraget skall höjas åren 2002 och 2003.

I ett land som Sverige med långa avstånd och där alternativ till bilen ofta inte finns är det nödvändigt med en bensinskattesänkning. Alla resor som görs är inte arbetsresor. För att folk skall kunna bo i glesbygden räcker det därför inte med ett höjt avdrag för arbetsresor. De svenska bensinskatterna måste sänkas till en genomsnittlig europeisk nivå. Vi föreslår att skatten på bensin och diesel sänks med 70 öre per liter inklusive moms från årsskiftet. Regeringen föreslår i stället en höjning av punktskatten på diesel med 11,7 öre per liter. Skatten på diesel är redan så hög i Sverige att betydande vinster kan göras på att köpa den i annat land. Detta görs också redan i dag i stor utsträckning. Höjningen är omotiverad och avslås. Vi höjer också reseavdraget till 20 kr per mil och avdraget för förmånsbilar till 10 kr per mil (7 kr för dieseldrivna bilar). Vid beräkning av avdrag för resor till och från arbete bör restiden även inkludera hämtning och lämning av barn vid barnomsorg.

Vi vill öka möjligheten för föräldrar att själva välja sin barnomsorg och föreslår därför tillsammans med Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet en kommunal avdragsrätt för styrkta barnomsorgskostnader på 50 000 kr fr.o.m. år 2002. Härtill kommer att vi i Moderata samlingspartiet ersätter regeringens förslag om höjt barnbidrag med ett extra kommunalt grundavdrag om 12 000 kr per barn redan i år.

I vårt budgetalternativ höjs avdraget för premie för pensionsförsäkring från ett halvt till ett helt prisbasbelopp.

En skattereduktion på 50 % av arbetskostnaden för ROT-arbeten och hushållstjänster som utförs i hemmet upp till 50 000 kr införs för att förbättra förutsättningarna för den vita marknaden för hushållstjänster (jfr motion 2000/01:Sk728). Förslaget har många fördelar. Svarta jobb blir vita genom att den som arbetar svart får möjlighet att inordna sig i ett legalt system, hushållens valfrihet ökar och vi får fler riktiga jobb.

Fastighetsskatten är en orättfärdig skatt som tas ut utan hänsyn till människors förmåga att betala. Taxeringsvärdena har varit frysta sedan 1997, och frysningens upphörande 2001 kommer att innebära kraftiga skattehöjningar för många både avseende fastighetsskatt och förmögenhetsskatt.

Regeringen låter taxeringsvärdena stiga och kompenserar detta med sänkta fastighetsskattesatser. Men de flesta småhus kommer ändå att drabbas av kraftiga skattehöjningar. Regeringens förslag ger ett oförändrat uttag vid en höjning av taxeringsvärdet med 25 %. Men den genomsnittliga höjningen är 35 %. I många områden stiger taxeringsvärden vid årsskiftet med 60–70 % och i en del områden med i det närmaste 100 %. Det är uppenbart att regeringens förslag är otillräckligt. I regeringens förslag ingår dessutom att kapitalvinst vid försäljning av bostäder skall beskattas hårdare. Vi avslår regeringens förslag.

Vi vill fortsätta frysningen av taxeringsvärdena. Skatten skall beräknas utifrån 1997 års taxeringsvärden. För att minska de regionala skillnaderna används endast halva markvärdet som grund för beräkningen. I de områden där prisutvecklingen leder till sänkta taxeringsvärden skall de lägre värdena gälla. Vi påbörjar också en avveckling av fastighetsskatten. Skattesatsen sänks till 1,0 % för småhus och till 0,7 % för flerfamiljshus av det oförändrade eller lägre taxeringsvärdet 2001. År 2002 sänks skattesatsen för småhus till 0,9 % och år 2003 till 0,8 %. Fastighetsskatten skall därefter avvecklas successivt.

Förmögenhetsskatten är en extraskatt på kapitalavkastning och motverkar den nödvändiga kapitalbildningen. Ett mångfasetterat näringsliv under omstrukturering behöver riskkapital, och det är viktigt att så stora delar av befolkningen som möjligt deltar i kapitaluppbyggnaden. Förmögenhetsskatten är dessutom godtycklig. Ägarna av tolv av de tretton största förmögenheterna betalar inte förmögenhetsskatt för sitt aktieinnehav, medan låginkomsttagare med småhus nu kan tvingas lämna sina hem på grund av kombinationen av fastighetsskatt och förmögenhetsskatt. I ett första steg år 2001 avskaffas sambeskattningen av förmögenhet och fribeloppet höjs till 1,5 miljoner kronor. Därefter avskaffas förmögenhetsskatten helt.

Sverige har redan de allra högsta koldioxidskatterna i Europa, vilket har till följd att konkurrensen mellan Sverige och andra länder snedvrids. Vi riskerar redan i dag att företag flyttar till länder med lägre miljöskatter. Denna risk ökar än mer med regeringens förslag om höjda skatter på energi, men regeringen väljer att blunda för detta faktum. Vi avslår regeringens förslag och föreslår i stället att energiskatten på el och bränsle för uppvärmning sänks med 8 %.

Tillväxt och välbefinnande skapas genom ett dynamiskt näringsliv. Staten kan medverka till att skapa ett positivt företagarklimat genom bl.a. ett skattesystem som inte hindrar företag från att utvecklas. Vi föreslår en rad åtgärder inom beskattningsområdet som syftar till att ge svenskt näringsliv bättre förutsättningar att utvecklas.

Dubbelbeskattningen av bolagens vinstutdelningar slopas fr.o.m. 2001 års vinster. Bristen på riskkapital framhålls av många företagare som ett hinder för expansion. Det bästa sättet att skapa en stark marknad för riskkapital är att stimulera till sparande. Dubbelbeskattningen av ett bolags vinstutdelningar innebär emellertid att riskkapital beskattas i det närmaste dubbelt så högt som riskfria placeringar. Härigenom missgynnas svenskt ägande av aktier i förhållande till utländska intressenter. Kapitalinkomstskatterna är alltför höga jämfört med nivån i andra länder. De bör därför successivt sänkas till 15 %, vilket skulle medföra en vitalisering av svenskt näringsliv. Vidare finns det ett behov att sänka skatten på personaloptioner. Vi avsätter i vårt alternativ medel för sänkt kapitalskatt/optionsbeskattning fr.o.m. år 2002.

Royaltyinkomst beskattas som inkomst av kapital. Att som i dag ta upp royalty som näringsinkomst eller inkomst av tjänst driver uppfinningsrika

innovatörer i landsflykt i stället för att slå vakt om deras kompetens för att utveckla nya idéer i Sverige.

Beskattningen av en företagsledares familjemedlemmar för deras ersättning från bolaget följer särskilda regler. Make/maka beskattas för marknads-mässig ersättning. För den del som bedöms som liggande över en marknadsersättning skattar företagsledaren. Barn under 16 år, som arbetar i bolaget, beskattas hos den av makarna som har den högsta inkomsten från företaget. Detta gäller även ersättning till barn över 16 år, "till den del ersättningen överstiger marknadsmässigt vederlag för arbetsinsatsen". Det är direkt diskriminerande och t.o.m. ett brott mot jämställdhetssträvandena att betrakta make eller maka som ett bihang till företagsledaren. Det finns inte heller någon anledning att straffbeskatta ungdomars feriearbeten i familjeföretaget och därmed sätta i gång ett byte av arbeten mellan olika familjeföretag för att undvika straffskatten. Fåmansföretag bör jämföras med övriga verksamheter i dessa hänseenden.

I den s.k. Lex Asea finns regler som underlättar omstrukturering av företag. En förutsättning är dock att någon del av det utdelande företaget är marknadsnoterat. Onoterade bolag omfattas inte av Lex Asea, vilket är en klar diskriminering av fåmansbolagen, varför kravet på marknadsnotering bör slopas.

Den höga svenska dieselskatten slår hårt mot åkerinäringen. De svenska åkerierna har ca 20 % högre kostnader än konkurrenterna. De höga skatterna resulterar i att åkerier slås ut till förmån för konkurrerande åkerier från övriga Europa som kör i Sverige med sämre bilar, sämre diesel och sämre arbetsvillkor. Vi avslår därför regeringens förslag om en höjning av skatten på diesel och sänker i vårt alternativ i stället dieselskatten med 70 öre inklusive moms. Någon sänkning av mervärdesskatten på personbefordran är inte nödvändig med vårt alternativ.

Även jordbruket drabbas av den dieselskattehöjning som regeringen föreslår. Skatterna på produktionsmedel i lantbruket har varit föremål för utredning. Utredningen föreslog att skatten på diesel inom lantbruket bör sänkas till den nivå som bl.a. gruvnäringen har. På så sätt skulle någon form av konkurrensneutralitet med lantbruket inom övriga EU skapas. Vi anser att skatten på diesel i lantbruket skall sänkas enligt utredningens förslag. Det betyder till en nivå på 53 öre per liter för arbetsredskap i jord- och skogsbruk. Även entreprenadmaskiner bör omfattas av denna lägre skattesats. Vi har reserverat utrymme för att ta bort skatten på kväve i vårt budgetalternativ.

Energiskatterna slår inte bara mot jord- och skogsbruk. Sverige har en internationellt sett stor energikrävande industrisektor, som har drabbats hårt av de särskilda produktionsskatterna på el. Enligt vår uppfattning bör inga fiskala energiskatter över huvud taget tas ut i produktionsledet. Den särskilda skatten på el producerad i kärnkraftverk fördyrar produktionen i dessa anläggningar. Skatten bör på sikt helt tas bort. I ett första skede skall höjningen på 0,5 öre per kWh återtas. Vidare bör skatten tas ut som en produktionsskatt.

Skatten på annonser och reklam bör avskaffas eftersom den inte är konkurrensneutral och ger upphov tilllämpnings- och kontrollsvårigheter. I samband med att reklamskatten avskaffas bör en bättre konkurrensneutralitet mellan dagstidningar och tidskrifter uppnås genom att mervärdesskatten på dagstidningar höjs till 25 %. Vår allmänna strävan är att sänka det generella uttaget av all mervärdesskatt, men innan det kan ske bör inget företag eller någon bransch ha konkurrensfördelar på grund av olika skattesatser.

Vi vidhåller vårt förslag från i våras när det gäller både ökade skattefria införselkvantiteter och sänkt skatt på alkohol. När de skattefria införselkvantiteterna stiger är det givetvis viktigt att anpassa de svenska alkoholskatterna till omvärldens. Den danska nivån på alkoholskatter kan tjäna som ett riktmärke. Görs inte detta kommer bryggerier, Systembolaget och andra aktörer i branschen i ett mycket prekärt läge. Redan i dag har vi permitteringar bland svenska bryggerier. Ökade skattefria införselkvantiteter, legala och illegala, kommer givetvis att innebära kraftigt försämrade överlevnadsvillkor för många företag resulterande i friställningar, nedläggningar och arbetslöshet. Dessa kostnader för samhället som helhet måste tas med i beräkningarna av vad bibehållandet av höga alkoholskatter innebär. Totalt räknar vi med att skatteeffekten för staten, jämfört med att inte sänka dessa punktskatter, blir plus minus noll. Riksdagen bör därför besluta om sänkta alkoholskatter i enlighet med vårt förslag fr.o.m. den 1 januari 2001.

Vi anser slutligen att det är av största vikt att regeringen skyndsamt och redan i höst lägger fram förslag om ett yrkesfiskaravdrag som innebär att det svenska fisket får konkurrensvillkor som är jämbördiga med villkoren i konkurrentländerna. Det anförda bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Vi föreslår att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Moderata samlingspartiets förslag.

Med det anförda tillstyrker vi motionerna Fi208 yrkandena 7, 12, 19 och 20, Sk301, Sk302, Sk303, Sk304, Sk305, Sk306, Sk307, Sk308, Sk309, Sk311 yrkande 1, Sk312 yrkande 1, Sk313 yrkandena 1–6, 8–24 och 26–45, Sk314, Sk315, Sk317, Sk319 yrkandena 1–6, Sk320 yrkandena 1 och 3, Sk324 yrkande 6, Sk620 yrkande 4, Sk621 yrkandena 1, 2, 4 och 6, Sk1025 yrkande 1, Sk1028 yrkandena 3–6 och 9–15, Sk1029 yrkande 2, MJ244 yrkande 5, MJ256 yrkande 4, N385 yrkandena 6–11 och Bo414 yrkandena 11, 12 och 14.

Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi208 yrkande 7.

Ramarna för utg.omr. 3 Skatteförvaltning och uppbörd

Moderata samlingspartiet vill öka utgiftsramen för utgiftsområdet i förhållande till propositionen med 50 miljoner kronor vart och ett av åren 2001–2003. Medlen skall användas för att öka tullens möjligheter att via kontroller bekämpa smuglingen av narkotika, alkohol och cigaretter. Trots skattesänkningar på cigaretter har smuglingen fortfarande en betydande omfattning. Vi

bedömer att denna satsning ökar intäkterna till statskassan med minst motsvarande belopp. Med det anförda tillstyrker vi motion Fi208 yrkandena 5 och 6 i här berörda delar.

2. Skattefrågor i budgetpropositionen – kd

Helena Höij (kd) anför:

Skatteförslagen och inkomstberäkningen

Skattepolitiken är ett viktigt instrument för att uppnå full sysselsättning, stabil och uthållig tillväxt, rättvis fördelning, god miljö och hushållning med naturresurser. Samtidigt måste skatterna ha en utformning som gör att de får en bred acceptans och inte leder till skatteundandragande och bristande skattemoral. Ju större det totala skatteuttaget är desto svårare blir det att undvika snedvridande effekter. Ett högt skattetryck med krångliga regler ger incitament till svartarbete och ökar sårbarheten vid en lågkonjunktur.

Vi ser det som en viktig och prioriterad uppgift att skapa en skattestruktur som gör att fler kan klara sig på sin egen lön och inte tvingas vara beroende av bidrag för att få hushållsekonomin att gå ihop. Vidare behöver ändringar göras för att de val människor vill göra, exempelvis öka eller minska sin arbetstid, inte skall påverkas negativt av kombinationen av statliga regler och bidrag. Sänkta inkomstskatter för låginkomsttagare är en fråga om värdighet och respekt för enskilda personer. Med sänkta inkomstskatter kommer fler låginkomsttagare att få möjlighet att påverka och få kontroll över sin egen ekonomiska situation. Våra förslag som gör att alla får behålla mer av sin lön är följande.

- Ett grundavdrag på 20 000 kr införs vid beräkningen av den kommunala och statliga inkomstskatten år 2001. Inkomstskatten sänks för alla – även pensionärer – med sammanlagt 16,9 miljarder kronor. Jämfört med regeringens förslag ger detta en skattesänkning med ca 250 kr/månad, eller drygt 3 000 kr per år. Förslaget ger förutsättningar för en bättre fungerande lönebildning och innebär exempelvis en viktig förbättring för sommar- eller extraarbetande ungdomar.
- Skattereduktionen för låginkomsttagare fördubblas till 2 640 kr (220 kr per månad).
- Ett statligt förvärvsavdrag införs mot kommunalskatten på inkomster av anställning och näringsverksamhet motsvarande 6,15 % av den taxerade inkomsten år 2001, 8 % år 2002 och 11,55 % år 2003. Hushållen får ett ökat ekonomiskt utrymme och avsevärt minskade marginaleffekter.
- Värnskatten tas bort. Den är ett brott mot de principer som lades fast vid skattereformen 1990–1991 och mot de löften Socialdemokraterna ställde ut om att värnskatten under budgetsaneringsåren skulle vara tillfällig. Det är en framtidsinvestering att ha ett skattesystem som gör att utbildning lönar sig.

- Gränsen för avdrag för resor till och från jobbet sänks från 7 000 till 5 000 kr. Det innebär att resekostnader på ytterligare 2 000 kr blir avdragsgilla jämfört med i dag. Vidare bör avdraget inkludera resor till och från barnomsorg. Förslaget skall ses som ett stöd för personer i glesbygd och andra som inte har möjlighet att utnyttja kollektiva alternativ till bilen. Vi stödjer regeringens förslag om sänkt moms på personbefordran och höjd milersättning.
- Utrymmet för eget pensionssparande ökar från ett halvt till ett helt prisbasbelopp. De olika socialförsäkringssystemen är så generella att det inte går att i dessa täcka in alla individuella önskemål. Därför bör enskilda få möjlighet att genom långsiktigt sparande gardera sig mot inkomstbortfall.
- En rätt till avdrag för alla typer av barnomsorg – såväl offentlig som privat – införs från år 2002 och ökar familjernas valfrihet och ger utrymme för flexibla lösningar. Avdraget gäller för samtliga barnomsorgskostnader oavsett tillsynsform och får göras med maximalt 50 000 kr per barn och år. Kombinationen av barnomsorgskonto och avdragsrätt gör till exempel att man för en egen kostnad av omkring 15 000 kr kan betala barnomsorg för 50 000 kr. Avdragsrätten minskar dessutom tröskeeffekterna vid övergång till förvärvsarbete genom att den faktiska kostnaden för barnomsorg sänks.
- Barnfamiljerna får en ytterligare skattelättnad åren 2001–2003 med 25, 100 resp. 150 kr per barn och månad.
- Ett särskilt yrkesfiskaravdrag införs. Det svenska fisket verkar på en internationell marknad, där fiskefartygen lägger till och säljer fisk i ett flertal länder, med påföljd att konkurrensen blir hård. Det svenska fisket måste ha likvärdiga skattevillkor med sina konkurrentländer.
- Royaltyinkomster från patenterade uppfinningar skattebefrias under två år och beskattas därefter som inkomst av kapital. Sverige har en onormalt stor export av patent och uppfinningar som exploateras i andra länder. Vi vill förbättra möjligheterna till exploatering av patent och uppfinningar i Sverige.
- En avdragsrätt för insättningar på individuella utbildningskonton införs från halvårsskiftet år 2002. De belopp som förs upp på kontot skall enbart kunna användas för den enskildes kompetensutveckling. Medarbetare med hög kompetens är på många vis en överlevnadsfråga för svensk företagsamhet. Vår förmåga att möjliggöra ett livslångt lärande kommer att påverka företagets möjligheter att stanna i Sverige.
- Tjänstesektorn ges helt nya möjligheter att växa genom en femtioprocentig skattereduktion för de privata hushållens köp av tjänster i det egna hemmet. Förslaget kan beskrivas som en permanentning och utvidgning av ROT-systemet, så att det vita priset vid hushållens köp av tjänster i hemmet halveras direkt vid köpet. Tjänster för upp till 50 000 kr per år kan köpas med en femtioprocentig skattereduktion, som uppgår till maximalt 25 000 kr per hushåll och år.

- Fastigheternas taxeringsvärden fryses varaktigt. Fastighetsskatten plågar många, inte minst dem med låga inkomster, och har på grund av sin utformning orimliga effekter. Regeringens förslag innebär en höjning av fastighetsskatten för många och därtill en höjning av förmögenhetsskatten när fastighetstaxeringsvärdena tinas upp. Vi anser att detta är oacceptabelt och finansierar därför en varaktig frysning av taxeringsvärdena.
- Fastighetsskatten bestäms den 1 januari 2001 till 1,2 % för alla typer av bostäder för att undvika att beskattningen leder till en snedfördelning mellan boendeformerna hyreshus och småhus. Endast en tredjedel av den del av markvärdet som överstiger 150 000 kr skall ligga till grund för fastighetsskatten. På så sätt försvinner de orimliga effekter som exempelvis drabbat dem som bor i skärgårdsområden. På sikt avvecklas och ersätts fastighetsskatten med en möjlighet för kommunerna att ta ut en avgift för täckande av kostnader för gatuunderhåll, brandförsvar och annan kommunal service som är kopplad till fastigheten. Den av regeringen aviserade begränsningsregeln avvisas.

Grundbulten i kristdemokratisk ekonomisk politik är att ge stabila och goda villkor för fler och växande företag och därigenom öka sysselsättningen, minska arbetslösheten och trygga välfärden. Om Sverige långsiktigt skall vara ett land för företagande, investeringar och tillväxt, går det inte att ha kvar skatter som gör att kapital, företag och kompetens har starka incitament att lämna landet. Målet på medellång sikt bör vara att nå ner till den genomsnittliga skattekvoten inom EU. Våra förslag är följande.

- Arbetsgivaravgifterna sänks med 10 procentenheter på lönesummor upp till 900 000 kr per år från år 2002. För egenföretagare utökas den nedsättningsberättigade lönesumman till 250 000 kr per år. Förslaget gäller alla företag (arbetsgivare), men gynnar främst småföretagen.
- Personer som köper nyemitterade aktier upp till 100 000 kr i onoterade bolag skall fr.o.m år 2001 ha möjlighet till skattereduktion (riskkapitalavdrag). Avdragsrätten skall ses som en kompensation för den större risk det innebär att köpa aktier i små, onoterade företag.
- Dubbelbeskattningen av utdelningsinkomster från risksparande (aktier) avvecklas åren 2001–2003. Dubbelbeskattningen leder till att en utländsk köpare kan betala dubbelt så mycket som en svensk köpare och ändå få samma avkastning på sin investering efter skatt. Med en sådan politik är det mycket osäkert hur många svenska företag som i framtiden kommer att vara i svensk ägo. 46 större företag har flyttat sedan 1997.
- Möjligheten för vissa större företag att återköpa aktier slopas. Den rubbar på ett allvarligt sätt balansen mellan ägare och styrelse och kan öppna för styrelserna att påverka aktievärdet på ett otillbörligt sätt.
- Förmögenhetsskatten avvecklas i tre steg. År 2001 avskaffas sambeskattning av förmögenhet, år 2002 sänks förmögenhetsskattesatsen till 1 % och 2003 sänks skattesatsen till 0,5 %. I dag är 17 av Sveriges 18 aktiemiljardärer befriade från förmögenhetsskatten på sitt aktieinnehav.

Motivet för detta är att de annars sannolikt skulle välja att lämna Sverige med sina pengar. Utformningen av dagens förmögenhetsskatt är orimlig också i andra avseenden. För den händelse att ett gift par tillsammans har en förmögenhet som överstiger 900 000 kr skall förmögenhetsskatt betalas. Om ett sammanboende par har motsvarande förmögenhet ska de däremot inte sambeskattas. De förslag regeringen lägger fram kommer endast delvis att ändra på detta missförhållande. Vi föreslår att förmögenhetsskatten fasas ut och att detta finansieras med en höjning av bolagsskatten till 30 %.

- Den särskilda löneskatten på vinstandelar för anställda avskaffas, vilket kommer att förbättra möjligheterna till en sund lönebildning.
- Beskattningen av personaloptioner sänks med 100 miljoner kronor år 2002 och med 200 miljoner kronor år 2003.
- Kulturmomsen inklusive momsen på böcker sänks till 6 % (inte tidskrifter). Det finns många goda motiv att särskilt främja litteraturens tillgänglighet, inte minst för barn. Vi eftersträvar en så likformig beskattning som möjligt och föreslår att kulturmomsen generellt sänks till 6 % från år 2002. Härigenom löses också problemen med olika momssatser för entréavgifter till olika kultur- och nöjesevenemang.
- Fordonsskatten sänks som en följd av att samtliga personskadekostnader i samband med trafikolyckor förs över till trafikförsäkringen.
- Regeringens förslag om höjd skatt på diesel avslås och punktskatten på diesel sänks i stället med 25 öre per liter. I förhållande till regeringens förslag sänks skatten på diesel med 35 öre. Det är viktigt att åkerinäringen inte straffas ut ur Sverige. Regeringen bör återkomma med en åtgärdsplan för att skapa lika villkor mellan svensk och utländsk åkerinäring.
- Vi accepterar inte den föreslagna höjningen av energiskatten på el, som belastar all elproduktion lika och i förhållande till den ökning av skattestrycket den medför inte blir miljöstyrande.
- Jordbrukets dieselskatt sänks till 53 öre per liter, skatten på kväve i handelsgödsel återförs till näringen och även de mindre jordbruken befrias från elskatt. Utgångspunkten för dessa förändringar är den statliga utredningen En livsmedelsstrategi för Sverige (SOU 1997:167). Hela jordbrukets s.k. skatteryggsäck lyfts av.

Ett effektivt sätt att bekämpa miljöhoten är att använda olika former av ekonomiska styrmedel. En ökad användning av miljörelaterade skatter skapar ett ekonomiskt utrymme som bör användas för att sänka skatten på arbete, så kallad skatteväxling. Detta arbete måste drivas internationellt och i synnerhet inom EU, för att slå vakt om konkurrensneutraliteten mellan företag och länder. Eftersom produktion utomlands ofta drivs med miljökrav som är lägre än i Sverige är det viktigt att gå över till majoritetsbeslut inom EU när det gäller minimiavgifter på miljöområdet. Vi accepterar regeringens förslag om en höjd koldioxidskatt, men föreslår samtidigt kraftigare skattesänkningar för låginkomsttagare och personer som bor i glesbygd än regeringen.

Vi föreslår att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Kristdemokraternas förslag.

Med det anförda tillstyrker vi motionerna Fi209 yrkandena 5 och 12, Sk322 yrkandena 3 och 5, Sk323 yrkandena 1–21, 25–29, 31–43, 46, 47, 49, 52–55, Sk324 yrkande 6, T212 yrkande 8 och MJ243 yrkande 16.

Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi209 yrkande 5 och Sk323 yrkande 1. Vi räknar med att en ökad skattekontroll och förstärkt tullbevakning ökar skatteintäkterna med 210 miljoner kronor år 2001 och därefter med åtminstone 420 miljoner kronor per år.

Ramarna för utg.omr. 3 Skatteförvaltning och uppbörd

Kristdemokraterna vill att utgiftsramen för utgiftsområdet i förhållande till propositionen utökas med sammanlagt 120 miljoner kronor vart och ett av åren 2001–2003. Ett flertal studier och utredningar visar att den svarta ekonomin har fått en skadlig omfattning i Sverige. Detta snedvrider konkurrensen mellan företag och urholkar affärsmoralen. För att motverka denna utveckling vill vi att skattemyndigheterna skall få ökade resurser för att effektivisera skattekontrollen. Erfarenheten visar att satsningar på dessa områden ger minst sex gånger pengarna tillbaka till statskassan. Vi vill också öka resurserna till tullen för att förstärka kontroll och spaning beträffande illegal införsel av bl.a. narkotika, vapen, alkohol, tobak och övriga skattepliktiga varor. Med det anförda tillstyrker vi motion Fi209 yrkandena 6 och 7 i här berörda delar.

3. Skattefrågor i budgetpropositionen – c

Rolf Kenneryd (c) anför:

Skatteförslagen och inkomstberäkningen

Centerpartiet för en politik för ett decentraliserat och ekologiskt samhälle med en stark ekonomi och har aktivt medverkat till att den svenska ekonomin nu är stark. Vi vill nu gå vidare med bl.a. skattesänkningar och reformer på arbetsmarknaden för att öka sysselsättningen och stärka välfärden. Med rätt ekonomisk politik är förutsättningarna för en stark, självständig ekonomi goda.

Vi anser det nödvändigt att sänka skattetrycket. Inriktningen är att långsiktigt sänka skattetryck och utgifternas andel av BNP ned till samma nivåer som jämförbara OECD-länder. Sänkningen måste ske på ett sådant sätt att de offentliga finanserna förmår garantera vår gemensamma välfärd. Skattesystemets omfördelande funktion är viktig. Genom att fördela bördorna så att de som orkar bäst bär mer än de svaga, dvs. skatt efter bärkraft, kan alla medborgare få social välfärd. Vi prioriterar sänkt inkomstskatt för låg- och medelinkomsttagare samt sänkt skatt på företagande och boende.

Centerpartiet arbetar för att långsiktigt öka miljörelateringen i skattesystemet. Verksamheter som påverkar miljön skall inte vältra över miljö- och

hälsorelaterade kostnader på samhället. Principen om att förorenaren betalar skall gälla. Med en skattepolitik som stöd för miljö- och energipolitiken kan Sverige genomgå en strukturomvandling som leder till ett modernt land med avancerad teknik som svarar upp mot miljöns krav.

Skattesystemet skall gynna arbete och kunskap och stärka människors ställning på arbetsmarknaden. Det bör därför finnas en rejäl premie för människor att ta sig från bidragsberoende och i stället kunna leva på en förvärvsinkomst. Som en del i det bör inkomstskatterna för låg- och medelinkomsttagare sänkas. Centerpartiet föreslår att en inkomstskattereform genomförs stegvis under perioden 2001 till 2003. Förslagen är följande.

- Grundavdraget höjs till 15 000 kr i alla inkomstskikt. En höjning av grundavdraget är bättre än regeringens skattereduktion för delar av den allmänna pensionsavgiften eftersom ett höjt grundavdrag ger en större skattesänkning för människor med låga inkomster och kommer pensionärer och studenter till del. De negativa marginaleffekter som är förknippade med dagens avtrappade grundavdrag undviks också. För år 2002 har vi för avsikt att gå vidare med en höjning av grundavdraget till 20 000 kr.
- För att ge en extra morot till människor med låga inkomster ersätts den nuvarande tillfälliga skattereduktionen med en högre och permanent skattereduktion som enbart ges för inkomster från förvärvsarbete och företagande. År 2001 uppgår skattereduktionen till 5 400 kr. Den fasas in med 6 % av inkomsten upp till 90 000 kr och fasas ut med 3 % över 130 000 kr. Utfasningen avslutas vid en inkomst på 250 000 kr så att den minsta skattereduktionen blir 1 800 kr. Förslaget innebär en kraftig stimulans för den arbetslöse att ta ett arbete och för den deltidsarbetande att öka sin arbetstid. Under de två senare åren av denna budgetperiod ökas skattereduktionen så att den maximala nivån blir 9 600 kr.
- År 2003 ersätts grundavdraget med en rak skattereduktion på 10 000 kr. Denna skall komma alla till del, oavsett om inkomsten kommer från lön, företagsinkomst, a-kassa, sjukpenning eller pension. Effekten av en rak skattereduktion på 10 000 kr är ungefär lika stor som effekten av ett grundavdrag på 30 000 kr för den person som bara betalar kommunal-skatt. För den person som även betalar statlig inkomstskatt blir effekten dock en annan, eftersom skattereduktionen inte minskar den beskattningsbara inkomsten och därmed statsskatten. Ett kraftigt höjt rakt grundavdrag blir därmed både dyrare och fördelningspolitiskt sämre än en rak skattereduktion. För den enskilde individen är det positivt att ersätta grundavdraget med en rak skattereduktion i och med att skattesystemet blir mer överskådligt. Alla skall enkelt kunna räkna ut sin skatt, vilket ger individen ett bättre grepp över privatekonomin.
- Den nedre skiktgränsen justeras upp så att brytpunkten för statlig inkomstskatt blir 277 400 kr år 2001. Vi bedömer att den högre brytpunkt som följer av Centerpartiets skattepolitik leder till att målet om att endast 15 % skall betala statlig inkomstskatt uppnås redan 2001.

- Kostnader för barnomsorg blir avdragsgilla upp till 50 000 kr fr.o.m. år 2002. Det leder till att många av de föräldrar som i dag är hänvisade till ”svart” barnomsorg motiveras att redovisa barnomsorgskostnaden.
- Reseavdraget höjs till 20 kr per mil. En höjd avdragsrätt gör att människor har en fortsatt möjlighet att bo kvar eller flytta till mindre orter där arbetsresorna ofta är långa. Ett höjt reseavdrag ökar även den regionala rörligheten på arbetsmarknaden och bidrar därmed till ett större arbetskraftsutbud även i mindre orter. Riskerna för arbetskraftsbrist inom vissa yrken minskas därmed. Vi anser dessutom att reseavdraget skall omfatta resor till och från barnomsorg.
- Småhusens taxeringsvärden fryses och skattesatsen sänks till 1,2 %. Regeringens kompensation till kollektivet av småhusägare genom att sänka skattesatsen och göra förändringar i förmögenhetsskatten är en klen tröst för de människor vars boendekostnad kommer att öka dramatiskt som en följd av kraftigt höjda taxeringsvärden. Uppjusteringen följer regler som innehåller uppenbara orimligheter – t.ex. gynnas personer som förvärvat fritidsfastigheter till överpris i attraktiva områden, medan den bofasta befolkningen i dessa attraktiva områden missgynnas. Det enda rimliga beslutet är att förlänga nuvarande frysning av taxeringsvärdena till nästa allmänna fastighetstaxering år 2003.
- Hyreshusens taxeringsvärden fryses och skattesatsen sänks till 1,1 %. Regeringen anger den genomsnittliga ökningen av taxeringsvärdena för bostadshyreshus för landet som helhet till 42 %, men det är osäkert om detta inkluderar den ytterligare uppräkningsförändringen av taxeringsvärdena som följer av omräkningsförfarandet. RSV:s preliminära bedömningar av omräkningstalen för år 2001 tyder på en ytterligare ökning av taxeringsvärdena 2001 med ca 20 % i storstadsregionernas tillväxtområden och ca 10 % i övriga landet. Då de sammantagna effekterna av den allmänna fastighetstaxeringen och omräkningsförfarandet innebär oacceptabla skatteköjningar anser vi att taxeringsvärdena på bostadshyreshus bör frysas på dagens nivå. Vidare bör skattesatsen för bostadshyreshus sänkas till 1,1 %.
- Regeringens förslag om en höjning av kapitalvinstskatten på privatbostäder avslås.
- Sambeskattningen avskaffas som ett första steg i en utfasning av förmögenhetsskatten. Den internationella rörligheten för kapitalet har ökat och därför har det varit nödvändigt att befria huvudägare i aktiebolag från förmögenhetsskatt med hänvisning till att deras kapital är låst i deras stora företag, som fyller en viktig funktion för svenskt näringsliv och svensk arbetsmarknad. En situation där verkligt förmögna människor befrias från förmögenhetsskatt och mindre förmögna människor belastas med förmögenhetsskatt är naturligtvis inte acceptabel ur rättvisesynpunkt. Centerpartiet anser därför att förmögenhetsskatten successivt bör fasas ut ur det svenska skattesystemet. År 2003 sänks förmögenhetsskatten till 0,7 %.

Företagsklimatet i Sverige behöver bli bättre. Skatter och avgifter på arbete måste sänkas för att ge människor chansen att utveckla sina idéer i företag, vilket skapar fler jobb. Det bör ske genom att en skatteväxling genomförs, med sänkta skatter på arbetskraft och höjda skatter på miljöskadliga verksamheter. Det ger förutsättningar för ökad sysselsättning generellt sett, vilket i synnerhet är gynnsamt för tjänstesektorn med en hög andel arbetskraftskostnader.

- Arbetsgivaravgifterna bör fortsätta att sänkas genom att reduktionen med 5 % av underlag upp till 852 000 kr för arbetsgivare och 180 000 kr för egenföretagare höjs till 10 % fr.o.m. år 2001. Genom att sänka arbetsgivaravgifterna på detta sätt främjas de mindre företagen, där anställningspotentialen är högst, i förhållande till de större. Från och med 2003 bör underlaget sättas till två miljoner kronor. För egenföretagare bör motsvarande gräns då sättas till 300 000 kr.
- De extra skatter som belastar jordbruket återförs till näringens utövare. Svenska jordbruksmaskiner betalar i dag en "vägtrafikavgift" om 1,12 kr/liter diesel. Det är inte rimligt. Precis som dieselkostnaderna är en tung börda är handelsgödselkostnaderna betungande i jämförelse med konkurrentländerna. Till stor del kan denna problematik lösas genom att skatten på handelsgödsel återförs till näringen. Jordbrukets särskattebörda måste lindras, inte höjas. Det svenska jordbrukets ryggsäck måste lyftas av och inte tyngas av ytterligare bördor. Riksdagen bör besluta att återföra motsvarande belopp, 1,23 miljarder, till svenskt jordbruk för att stärka konkurrenskraften.
- Ingen höjning av dieselskatten. Så länge det inte finns alternativa bränslen att tillgå i tillräcklig mängd och till konkurrenskraftiga priser är det inte rimligt att höja dieselskatten. Höjd dieselskatt innebär att betydelsefulla näringar som åkerier, rederier och jordbruk får sämre möjligheter att konkurrera på lika villkor som sina europeiska konkurrenter.
- En skattereduktion på 50 % av arbetskostnaden för ROT-arbeten och hushållstjänster som utförs i hemmet införs. Förslaget kan beskrivas som en utvidgning av det så kallade ROT-systemet, dvs. den skattereduktion som tidigare tillämpades för reparationer, ombyggnad och tillbyggnad. Den maximala skattereduktionen skall vara 25 000 kr per hushåll och år. Det innebär att hushållet kan köpa tjänster för 50 000 kr per år och få skattereduktion för dessa.
- Ett nettostöd för svensk sjöfart med skatte- och avgiftsfrihet för personalen införs den 1 januari 2001. Svensk sjöfart i allmänhet och färjor och flygbåtar i synnerhet har genom förändringar i vår omvärld under det senaste året utsatts för stora yttre påfrestningar. Det finns fog att tala om att svensk sjöfart är hotad. Det är närmast en självklarhet att svensk sjöfart, som är en vital del av vårt transportsystem och näringsliv, behöver likvärdiga villkor som sina konkurrenter för att kunna hävda sig.
- Förslaget om höjd koldioxidskatt avslås. Höjningen berör enbart hushållens, fjärrvärmeproducenternas och servicesektorernas förbrukning av

fossila bränslen för uppvärmning. Det är olyckligt att regeringen på detta sätt ökar skillnaden i koldioxidbeskattning mellan hushållen och industrin, när det i stället finns anledning att minska skillnaderna för att förbereda Sverige för ett system för handel med utsläppsrättigheter.

- Nedsättningen av industrins koldioxidskatt minskas från 50 % till 25 %. I den föreslagna nedsättningen ingår även fortsättningsvis skattelättnader för energiintensiv verksamhet.
- En kväveoxidskatt införs. Kväveoxidutsläppen har stadigt ökat. För att uppnå en 40-procentig minskning till 2005 införs en kväveoxidskatt med 10 kr per kg NOx för pannor med en större effekt än 5 MW och med en nyttiggjord energiproduktion större än 20 GWh.
- En skatt på förbränning av avfall införs. Deponiskatten har lett till att förbränningen av avfall blivit mer lönsam. För att säkerställa att deponiskatten leder till minskade avfallsmängder bör den kompletteras med en skatt på förbränning av avfall. Avfallsförbränningsskatten bör motsvara deponiskatten för att säkerställa likvärdighet i beskattningen.
- En miljöskatt på flyg införs med ett belopp per passagerare och resa, vilket innebär att de största flygplanen med flest resenärer får bära de största kostnaderna. Detta är fullt rimligt med tanke på att flygplatserna har dimensionerats för dessa plan.

Vi anser vidare att det är viktigt att regeringen skyndsamt lägger fram förslag om ett yrkesfiskaravdrag som innebär att det svenska fisket får konkurrensvillkor som är jämbördiga med villkoren i konkurrentländerna och tillstyrker därför förslaget om ett tillkännagivande till regeringen med detta innehåll.

Vi föreslår att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Centerpartiets förslag.

Med det anförda tillstyrks motionerna Fi210 yrkande 3, Sk321 yrkandena 1–8, 11, 12, 15–17, 21–24 och 27–31 samt MJ418 yrkande 9.

Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi210 yrkande 3 av Lennart Daléus m.fl. (c).

4. Skattefrågor i budgetpropositionen – fp

Johan Pehrson (fp) anför:

Skatteförslagen och inkomstberäkningen

Dagens svenska skattetryck måste sänkas eftersom det inte är förenligt med en dynamisk och växande ekonomi. Den tilltagande internationaliseringen ökar kraven på att Sverige får konkurrenskraftiga villkor för företag och människor. Villkoren består i de olika ländernas kombinationer av skatter och välfärd, dvs. inte bara skattenivån utan också vad medborgarna får ut av skatterna. För den svenska politiken är naturligtvis skatte- och utgiftsnivåerna i övriga EU av särskilt stor betydelse.

Viktigast är att sänka de skatter som är mest skadliga för tillväxt och sysselsättning. Det gäller skatt på riskkapital, den högsta marginalskatten och arbetsgivaravgifterna, särskilt i tjänstesektorn. Skattesänkningar skall genomföras som mildrar marginaleffekterna för barnfamiljer och gör det möjligt för fler låginkomsttagare att leva på sin lön. Avgifterna till socialförsäkringarna skall vara försäkringsavgifter och fria från skatteinslag.

En inkomstskattereform genomförs vars huvudingredienser är sänkta marginalskatter genom slopad värnskatt, höjd brytpunkt, grundavdrag utan avtrappning samt en generell skatteminskning exempelvis i form av skattereduktion. Dessa förändringar skall genomföras inom en treårsperiod, och därefter bör inkomstskatterna sänkas ytterligare i former som uppmuntrar ökat arbetsutbud, utbildning och risktagande. Den statliga skattens nivåer och omfattning ingår i ett sådant övervägande.

Under de närmaste två-tre åren vill vi genomföra följande förändringar av skatterna.

- Den s.k. LO-puckeln avskaffas. I inkomstlagen mellan ca 150 000 och 200 000 kr finns en marginaleffekt som uppkommer genom att grundavdraget avtrappas. Denna avtrappning bör successivt avskaffas vilket leder till en marginalskattesänkning för betydande grupper.
- Brytpunkten höjs upp till gränsen för egenavgifterna för att undvika att personer som betalar både statlig skatt och egenavgifter får marginaleffekter om ca 55 %.
- Den s.k. värnskatten avskaffas. Den är ett brott mot skattereformen. Vår förändring sänker marginalskatten med 5 procentenheter i de aktuella inkomstskikten.
- En skattereduktion, lika för alla, införs för att garantera att alla får del av en skattesänkning. Denna skattereduktion bör till en början vara ca 3 000 kr per person.
- Alla höjningar av det generella barnstödet sker i form av skattesänkningar. I de fall där familjen inte betalar någon skatt får det ersättas av ett kontantbidrag. Rent tekniskt kan detta enkelt och byråkratiskt lösas via skattekontot. Den som inte betalar tillräckligt med skatt kan få en automatisk kreditering på sitt skattekonto, vilken sedan automatiskt överförs till det vanliga bankkontot precis som barnbidraget.
- Barnomsorgskostnader upp till 50 000 kr blir avdragsgilla i den kommunala beskattningen, vilket minskar tröskeeffekterna för arbete och ökar möjligheterna att komplettera med annan barnomsorg än den kommunalt finansierade. Genom avdragsrätten minskar barnomsorgskostnaden med en tredjedel.
- En skattereduktion för hushållsnära tjänster införs. Det finns en stor efterfrågan på hushållsnära tjänster. Totalt är nästan vart fjärde hushåll i Sverige intresserat av hjälp, ibland eller regelbundet. Det höga skatteuttaget hindrar efterfrågan och utbud från att mötas på en vit marknad. Inkomstskatter, sociala avgifter och moms driver upp timpriset till nivåer som nästan inga hushåll med normala inkomster är beredda att betala.

- Den särskilda löneskatten på vinstandelar slopas. Vinstandelsstiftelser har funnits under en längre tid och ger de anställda ett ekonomiskt utbyte av ett företags framgång och vinster. Vinstandelsstiftelser inom företag har goda förutsättningar att bidra till ökat engagemang och ökad delaktighet för de anställda.
- Avgiftsuttaget på personaloptioner sänks med närmare 1 miljard kronor. Det intellektuella kapitalet i företaget blir allt viktigare i förhållande till det mer traditionella kapitalet i form av anläggnings- och finanskapital. Det är därför viktigt för svenska företag att kunna knyta till sig bärare av sådant kapital, medarbetarna. Beskattningen av personaloptioner bör skyndsamt ses över både för dem som är långsiktigt verksamma i Sverige och för dem som arbetar här tillfälligt. Inte minst socialavgifterna skapar problem. Konkurrensen från länder med förmånligare beskattningsregler måste tas som utgångspunkt vid översynen.
- Avdragsrätten för pensionssparande höjs till 1,5 prisbasbelopp och medlen får användas för studier. Arbetslivet kommer i allt högre grad att kräva att den enskilde förnyar sina kunskaper för att bättre kunna möta förändringar på arbetsmarknaden. En del av denna kompetenshöjning sker naturligen på arbetsplatsen. Men ibland krävs insatser därutöver. Folkpartiet vill att den enskilde skall ha större möjligheter till att förnya sitt kunnande.
- Arbetsgivaravgifternas skattedel tas bort. År 2001 sänks därför avgiften med 2, därefter med 5 procentenheter för hela den privata tjänstesektorn. Detta ger främst en ökad stimulans för sysselsättningsutvecklingen i mindre företag.
- Dubbelbeskattningen av bolagsinkomster slopas. Dubbelskatten gör det inte bara svårare för småföretagen att anskaffa riskkapital, den hindrar dessutom de små företagen att växa med eget kapital. Skattebelastningen på att växa med eget kapital är högre än att växa med lånat kapital. Avskaffandet av dubbelskatt på utdelningar bör ske i etapper genom att den halveras, först för fysiska personer och två år senare även för juridiska personer med sikte på ett fullständigt avskaffande.
- Fastigheternas taxeringsvärden fortsätter att vara frysta, och skattesatsen sänks till 1,2 % för småhus och till 0,7 % för hyreshus. Vi menar att nivån på fastighetsbeskattningen fortfarande är för hög och att dagens beskattningsform är oacceptabel i grunden. Sänkningen av fastighetsbeskattningen måste ske stegvis och inledas omgående. Vägen till sänkt beskattning av fastigheter skall innehålla avskaffande av den nuvarande fastighetsskatten, införande av s.k. schablonintäktsbeskattning för egna hem samt bibehållen rätt till avdrag för låneräntor.
- Regeringens förslag om höjd skatt på kapitalvinster vid försäljning av privatbostäder avvisas eftersom det bryter mot den tidigare fastslagna symmetrin i kapitalbeskattningen med en 50-procentig andel av ordinarie kapitalbeskattning.

- Sambeskattningen av förmögenhet avskaffas år 2001 och fribeloppet höjs till 2,1 miljoner kronor år 2002 med sikte på ett fullständigt avskaffande av förmögenhetsskatten. Sambeskattning av förmögenhet är det enda kvarvarande momentet av sambeskattning som finns i nuvarande skattesystem. Riksskatteverket anser att ett slopande av sambeskattningen av en familjs förmögenhet skulle ”vara till stor fördel och innebära avsevärda förenklingar i de tekniska systemen”. Vi menar att det således finns starka jämställdhetsskäl, och praktiska skäl, för att avskaffa sambeskattningen.

Folkpartiet har en positiv inställning till skatteväxling, dvs. att knappa resurser beskattas mera och arbete mindre. Det som präglat regeringens s.k. skatteväxling är dock snarast en svartväxling, dvs. att skatt på energi höjts medan skattesänkningarna på arbete uteblivit. Folkpartiet säger ja till ökad miljöstyrning, bort från framför allt koldioxidutsläpp, genom förskjutningen av skatteuttag från energiskatt till koldioxidskatt. Folkpartiet arbetar för en koldioxidskatt på EU-nivå som både beaktar problemens internationella karaktär och likställer företagen från konkurrenssynpunkt. Regeringen måste nu med kraft verka för att detta skall bli möjligt. Vi säger också ja till att sänka momsens på kollektiv trafik och förutsätter att denna även kommer medborgarna som konsument av kollektivtrafik till godo genom lägre priser.

- Folkpartiet motsätter sig regeringens förslag om höjda energiskatter och räknar med drygt 1 miljard kronor i lägre skatteinkomster än regeringen. Det finns ingen miljövinst om vi i Sverige höjer skatterna så att viktiga verksamheter flyttar från vårt land för att lokalisera sig i ett land med sämre miljöregler.
- Höjningen av dieselskatten avvisas. Med tanke på att regeringen i förra statsbudgeten valde att höja dieselskatten med 30 öre framstår det tillsammans med det ovanligt höga världsmarknadspriset som i dag olämpligt att ensidigt höja den svenska dieselskatten ytterligare.
- Diskrimineringen av fåmansföretagen elimineras. Det finns ingen anledning att ha särregler om inkomstfördelning eller om beskattning av lån som lämnats i strid med aktiebolagslagens straffsanktionerade förbud när det gäller fåmansföretagen. Även förbudet mot avdrag för personalavvecklingskostnader bör slopas.
- En verklig förbättring av företagsklimatet förutsätter att fåmansbolagsreglerna reformeras med sikte på att sänka den totala beskattningen av fåmansföretag. Speciellt gäller detta de krångliga s.k. 3:12-reglerna, som för många produktiva företagare innebär en väsentligt högre beskattning av det kapital som de satsat i det egna företaget än den skatt som andra kapitalinvesteringar i externa verksamheter ger upphov till. Dessa regler måste ändras från grunden. Huvudregeln vid beskattning av utdelning till aktiv ägare i fåmansbolag bör vara att all utdelning från bolaget anses som kapitalinkomst om ägaren tagit ut en lön som minst motsvarar den som en anställd kollega i samma yrke har. Det är viktigt att denna möj-

lighet belyses i den pågående utredningen om 3:12-reglerna som beräknas vara klar den 31 oktober 2001.

- Bokmomsen sänks till 6 %. I dag gäller skilda skattesatser mellan bokinköp (25 %) och annan konsumtion av kultur, t.ex. teater-, konsert- och operaföreställningar (6 %). Härigenom har skattepolitiken kommit att få en styrande effekt på medborgarnas val av kulturaktiviteter som inte varit avsikten. Det dåliga konkurrensläget för boken förvärras än mer av Internetbranschens utveckling på detta område och möjligheterna att anskaffa böcker on line. Detta tillsammans med en önskan att på olika sätt uppmuntra läsandet av det tryckta ordet i bokform gör att momsen på böcker bör sänkas till 6 % från gällande 25 %.

I budgetpropositionen föreslås att reseavdragen höjs. Vi tillstyrker detta. Vi vill därutöver att restiden även får inkludera hämtning och lämning av barn vid barnomsorg. Detta är för många en förutsättning för att kunna arbeta, och denna tid och omväg bör räknas in vid beräkning av tidsvinsten.

Skatteharmonisering i form av gemensamma beslut om skattenivåer avvisas. Varje land, även inom EU, skall självt avgöra sin skattepolitik. Däremot kan systemen behöva anpassas till varandra för att underlätta handel, förbättra den inre marknaden och ytterligare riva gränser mellan människorna. Mervärdesskatten är ett sådant system där en gemensam hantering är eftersträfvansvärd. Sverige bör också långsiktigt hamna på en mervärdesskattenivå som är närmare våra grannländers och som kan tillämpas mer generellt.

Vi föreslår att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Folkpartiet liberalernas förslag.

Med det anförda tillstyrks motionerna Fi211 yrkandena 5, 26, 27, Sk316, Sk324 yrkandena 1–8, 10, 13, 14, 18 och 22, Sf308 yrkandena 1 och 10, Ub227 yrkande 7 och Bo235 yrkande 12.

Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi211 yrkande 5 av Lars Leijonborg m.fl. (fp).

Ramarna för utg.omr. 3 Skatteförvaltning och uppbörd

Folkpartiet vill höja utgiftsramen för utgiftsområdet i förhållande till propositionen med sammanlagt 75 miljoner kronor vart och ett av åren 2001–2003. De ökade resurserna skall användas av skattemyndigheterna för åtgärder som ökar skatteintäkterna och av tullen för insatser mot den illegala införseln av narkotika och alkohol. Med det anförda tillstyrker vi motion Fi211 yrkandena 6 och 8 i här berörda delar.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	2
STATSBUDGETENS INKOMSTER	4
Skattepolitikens inriktning	4
Fysiska personers inkomster	9
Inkomstskatten för år 2001	9
Utökade reseavdrag	12
Pensionssparande	13
Yrkesfiskare	14
Hushållsnära tjänster	15
Royalty	16
Kapitalvinstbeskattning av bostäder	17
Inkomst av kapital	18
Beskattning av sjömän	20
Juridiska personers inkomster	21
Företagsbeskattning	21
Social- och arbetsgivaravgifter	22
Löneskatt på vinstandelar	22
Skatt på egendom	23
Fastighetsskatt för bostäder	23
Förmögenhetsbeskattningen	26
Värdering av bostadshyreshus vid 2001 års förmögenhetstaxering	28
Skatt på varor och tjänster	28
Mervärdesskatt på resor	28
Mervärdesskatt på böcker, tidningar och kultur	29
Skatt på alkohol och tobak	30
Förskjutning av skatteuttaget från energiskatt till koldioxidskatt	31
Höjd koldioxidskatt	32
Höjd energiskatt på el	33
Vissa miljöskatter	34
Beskattning av drivmedel	35
Indexering av energi- och koldioxidskatt	37
Kalk- och cementindustrin	37
Skatt på kärnkraftsel	38
Jordbrukets beskattning	38
Fordonsskatt och försäljningsskatt	40
Lagförslagen	40
Beräkning av statsbudgetens inkomster	41

UTGIFTSRAMAR.....	43
Ramar för utgiftsområde 3 Skatteförvaltning och uppbörd	43
Avvikande meningar	47
1. Skattefrågor i budgetpropositionen – m.....	47
Skatteförslagen och inkomstberäkningen	47
Ramarna för utg.omr. 3 Skatteförvaltning och uppbörd	51
2. Skattefrågor i budgetpropositionen – kd.....	52
Skatteförslagen och inkomstberäkningen	52
Ramarna för utg.omr. 3 Skatteförvaltning och uppbörd	56
3. Skattefrågor i budgetpropositionen – c.....	56
Skatteförslagen och inkomstberäkningen	56
4. Skattefrågor i budgetpropositionen – fp	60
Skatteförslagen och inkomstberäkningen	60
Ramarna för utg.omr. 3 Skatteförvaltning och uppbörd	64